

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 39 ЖНІўНЯ 1917 г.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«ВОЛЯ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА — АДЗІНАЯ ЛЕГІТЫМНАЯ СІЛА, ЯКАЯ ПАВІНА ВЫБІРАЦЬ ЛЁС ДЗЯРЖАВЫ»

МЕРАПРЫЕМСТВЫ, падобныя да Усебеларускага народнага сходу, натхняюць чыноўнікаў і простых людзей на актыўную дзейнасць, на пошук шляхоў вырашэння праблем і задач, якія стаяць перад дзяржавай. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў заключным выступленні на IV Усебеларускім народным сходзе.

Прэзідэнт заклікаў дэлегатаў форуму не апраўдвацца перад тымі, хто спрабуе крытыкаваць сход і параўноўвае яго з савецкімі часамі і са з'ездамі КПСС. «Помніце толькі адну неспрэчную рэч: у нас сапраўды жорстка сістэма ўлады. Вызначальную ролю ў гэтай сістэме адыгрывае кіраўнік дзяржавы. Буду я кіраўніком дзяржавы або нехта іншы, мы ні ў якой выпадку не павінны адходзіць ад такіх мерапрыемстваў», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы лічыць, што пры дапамозе такіх форумаў на-

род выхоўвае Прэзідэнта: «Як бы ні напінаўся любы чыноўнік, у тым ліку і Прэзідэнт, ваша слова тут, карэктнае або выказанае ў рэзкай форме, — гэта выхаванне Прэзідэнта, гэта спроба, калі ён зарываўся і ўзляцеў да неба, апусціць яго на грэшную зямлю. Гэта датычыцца адмыслова кіраўнікоў дзяржавы. Будзьце адмыслова кіраўніком дзяржавы, які будзе працаваць на нашай зямлі».

Важным, на думку Аляксандра Лукашэнка, вынікам сходу з'яўляецца тое, што ён натхняе простых людзей і чыноўнікаў на далейшыя дзеянні на карысць сваёй краіны. «Без гэтага

ўнутранага, маральнага ўздыму, імя якому натхненне, нічога не бывае», — заўважыў беларускі лідар. Падводзячы вынікі форуму, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што адбылася шчырая дэлевава размова аб важнейшых пытаннях жыцця дзяржавы і грамадства. Удзельнікі сходу падзяліліся ўражаннямі і далі аб'ектыўную ацэнку зробленаму ў гэтым пачатку года. Зацвердзілі асноўныя напрамкі, прыярытэты задачы і аптымістычны шлях іх вырашэння на перспектыву, прыняты праграмыныя меры на наступныя пяць гадоў. «Асаблівае задачка на пачатку ў гэтым, што асноўны шлях іх вырашэння ўжо апрабаваны. Тут няма ніякіх завобячальных мар, усё рэальна, развіццё вёсак гэта ці будаўніцтва новых комплексаў у гарадах і вёсках», — сказаў Прэзідэнт.

кампанія, я пачаў гадоў вёў сваю прэзідэнцкую кампанію, да канца лістапада. Цяпер гэта ваша кампанія, гэта вы павінны сказаць сваё слова разам з народам, і самае галоўнае — абараніць тое, што вы зрабілі». А абараняць ёсць што, падкрэсліў Прэзідэнт. «Самае страшнае, што мы заспакоены, самазаспакоены — усё добра, усё і далей будзе добра», — прадозвіць кіраўнік дзяржавы. «Будзьце пільныя, усё не так проста, палітычная барацьба — гэта самая цяжкая, часам брудная і няўдзячная, непрадказальная работа. Таму глядзіце, каб праз растапыраныя пальцы не выцекла усё тое, што мы з вамі зрабілі за апошнія гады».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што Беларусь не так доўга рухалася наперад — усяго 9-10 гадоў. «Усе

УЧОРА IV Усебеларускі народны сход працягнуў сваю работу. У другой палове першага дня работы дэлегаты працавалі па секцыях. Групу наведлі 19 прадпрыемстваў і арганізацый сталіцы і Мінскай вобласці, абмеркавалі асноўныя моманты Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на бліжэйшыя пяць гадоў. Падзяліцца сваімі думкамі на гэты конт перад прадстаўнічай аўдыторыяй выказалі жаданне больш як 30 чалавек.

Першы выступоўца — старшыня Гомельскага аблвыканкама Аляксандр ЯКАБСОН — бачыць прыярытэты будучай пяцігодкі ў формуле трох «і»: ініцыятыва, інавацыі, інвестыцыі. Сапраўды, развіццё чалавечага патэнцыялу — стратэгічная мэта, паводле ацэнкі Прэзідэнта, — немагчымае без ініцыятывы, мадэрнізацыі вытворчасці — без інавацый, а ўстойлівае развіццё рэгіёнаў — без інвестыцый. Аляксандр Якабсон запэўніў: Гомельшчына гатовая да вялікай стваральнай работы ў новай пяцігодцы. «Усё, што намі ўжо зроблена і што будзе дасягнута ў будучым, закладае аснову для забеспячэння высокіх стандартаў і якасці жыцця людзей», — перакананы старшыня аблвыканкама.

«Дзяржава для народа — гэта не проста лозунг, а прыярытэт улады, яе закон у працы», — падкрэсліў Аляксандр Якабсон. — Менавіта таму мы дасягнулі значных поспехаў у шматлікіх сферах і сёння жывём ва ўладкаванай цывільзаваанай краіне».

Паводле яго слоў, у найбліжэйшай перспектыве акцэнт будзе зроблены на далейшым добраўпарадкаванні малых гарадоў і сельскіх населеных пунктаў, удасканаленні дарожнай сеткі, стварэнні гарадоў-спадарожнікаў. «Толькі палепшыўшы камфортнае пражыванне ў малых гарадах і на вёсцы, мы зможам разгрукіць абласныя цэнтры, дзе пражывае трэць насельніцтва вобласці і не дапусціць непажаданых праблем, выкліканых ростам колькасці жыхароў мегаполіса», — падкрэсліў кіраўнік рэгіёна.

Ініцыяваная кіраўніком дзяржавы праграма развіцця Прыпяцкага Палесся дазволіць карэнным чынам змяніць гэты ўнікальны край. «Яе першыя вынікі ўдзельнікі алтымізм у сэрцы і душы жыхароў гэтага рэгіёна. Сюды прыходзіць якаясь новае жыццё, — адзначыў губернатар. — Палешукі поўныя расуачасці рэалізаваць усё задачы дзяржпраграмы. Справа гонараў — зрабіць гэты куток квітнёчым і непаўторным».

«Сумесныя намаганні па пераадоленні наступстваў катастрофы на ЧАЭС паказалі, што разам нам па сілах вырашыць любыя праблемы. Мы не толькі аправіліся ад чарнобыльскага шоку, але і змаглі мабілізаваць сілы на адраджэнне гэтых тэрыторый», — рэзюмаваў Аляксандр Якабсон.

ПІТАННІЕ з залы выклікала выступленне старшыні Федэральнага прафсаюзаў Беларусі Леаніда КОЗІКА. Паводле яго слоў, сапраўды, здарэцца, што прыватныя гаспадары, асабліва ў дробных арганізацыях, часта парушаюць заканадаўства, а на малых прадпрыемствах умовы працы часам пакідаюць жадаць лепшага. Акрамя таго, іншы раз частка зарплат выплачваецца «ў канвертах» — у аб'ём бухгалтэрыі. Каб такога не адбылася, ва ўсіх арганізацыях, дзе ёсць наёмная праца, трэба складаць калектыўныя дагаворы, лічыць старшыня ФПБ.

Леанід Козік адзначыў: «Не ўсёды ёсць прафсаюзныя арганізацыі ў прыватным сектары». ФПБ займаецца кантрольнай дзейнасцю, але ўвядзенне абавязковых калектыўных дагавораў дазволіла б узмацніць гэты кантроль, лічыць ён. Больш за тое, калі на прыватным прадпрыемстве ёсць прафсаюзная арганізацыя, то гэты таксама дазваляе адстойваць правы працаўнікоў больш эфектыўна. Пры гэтым Леанід Козік заўважыў, што колькасць прафсаюзаў, якія аб'ядноўваюць прыватны бізнес і малыя прадпрыемствы, сёлета ўзрастаў у два разы.

Кажучы пра праект сацыяльна-эканамічнага развіцця на наступнае пяцігоддзе, кіраўнік ФПБ нагадаў, што прафсаюзы настойвалі на прыняцці ішч больш напружаных паказчыкаў. Гэта, паводле меркавання Леаніда Козіка, забяспечыць хуткі рост прыбыткаў. «Без павелічэння прадукцыйнасці працы не будзе крыніцы для павелічэння зарплат», — падкрэсліў ён. Менавіта таму ў новай пяцігодцы павіна змяншыцца энергаёмкасць і матэрыялаёмкасць, трэба забяспечыць дысцыпліну працы, якасць прадукцыі.

Пад кіраўніцтвам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусі А.Р. Лукашэнка была створана беларуская мадэль развіцця, якая даказала сваю жывучасць і здольнасць нават ва ўмовах глабальнага фінансаванага крызісу. За мінулыя пяцігодкі пабудаваны і мадэрнізаваны сотні новых прадпрыемстваў, рэалізаваны маштабныя сацыяльныя праграмы, значна павышаны заробатная плата, пенсіі і дапамогі. Прытрымліваючыся выбранага сацыяльна-палітычнага курсу, Беларусь, паводле звестак ААН, не толькі ўвайшла за мінулыя пяцігоддзе ў лік краін з высокім узроўнем развіцця чалавечага патэнцыялу, але і замацавалася ў гэтым спісе. Сёння мы займаем 61-е месца ў свеце па гэтым важнейшым паказчыку, апраўдваючы ўсе краіны СНД.

СТРАТЭГІЯ АБНАЎЛЕННЯ

ТЗЭС кіраўніка дзяржавы аб наданні павышанай увагі якасці адукацыі, выказаны ў першы дзень работы Сходу, учора ў сваім выступленні развіла **настаўніцкая беларуская мова і літаратура СШ № 43 Мінска Аляся ЗЯНЕВІЧ.**

Педагог лічыць, што «фармальныя і традыцыйныя паказчыкі — гадавыя і іспытныя адзнакі, а таксама вынікі ЦТ, конкурсу, паступленні ў вуз ці сну, на жаль, вельмі адносна і не заўсёды паказваюць сапраўды рэальную карціну якасці адукацыі». Паводле яго меркавання, адукацыя, нават вельмі даступная і вельмі якасная, не будзе каштоўнай для грамадства і дзяржавы, ды і для самой асобы, калі не прынясе эканамічнага і сацыяльнага эфекту.

«Якасць адукацыі — гэта, у першую чаргу, якасць працы педагогаў», — лічыць Аляся Зяневіч. Настаўнік — гэта ключавая фігура ў дасягненні ўсіх прыярытэтаў, таму што менавіта ён ведае, фарміруе і забяспечвае ўсё адзінства патрабаванняў «дзіцяці-бацькоў-грамадства», пры гэтым ён з'яўляецца галоўным правадніком дзяржаўнай

палітыкі ў сістэме адукацыі. Сучаснае навучанне, працягнула яна, проста не можа быць адарвана ад жыцця — яно павіна мець практычную мэту. Таму прыярытэтамі ў развіцці адукацыі павінны стаць даступнасць, якасць і эфектыўнасць.

«У нас ёсць усё падстава для аптымістычнага прагнозу», — адзначыла педагог. «У апошні час мы сталі працаваць на апырджэнне — адукацыя арыентавана на перспектывныя задачы, усё формы адукацыйнай практыкі ўжо зольныя задавальняць заўтрашні заказ дзяржавы і тым самым садзейнічаць яе ўстойліваму развіццю», — падкрэсліла яна. «Нагледзяцца на тое, што задачы гэтыя няпростыя, упэўнена, што мы іх паспяхова вырашыць», — рэзюмавала Аляся Зяневіч.

Генеральны дырэктар ААТ «БАТЗ» Анатоль КАПСКІ.

Экзарх усяе Беларусі ФІЛАРЭТ адзначыў, што сёння епіскапат, клір і паства беларускай праваслаўнай канфэсіі вольна і з грамадзянскай годнасцю ўдзельнічаюць у вызначэнні стратэгічных кірункаў і тактычных задач развіцця краіны на бліжэйшыя гістарычныя перыяды. Паводле яго меркавання, асабліва важна асацыяваць надыходзячую дату — 850 гадоў з часу стварэння духоўнага знака беларускага народа — Крыжа Прападобнай Еўфрасіні, ігуменні Полацкай. Узгаўленне мясяціны, дзе несла подзвіг святая, было пачата і працягваецца сумеснымі намаганнямі БПЦ і дзяржавы. Іерарх лічыць, што неабходна пашырыць такую сумесную апеку пра гістарычную спадчыну.

Храмавыя архітэктурныя помнікі — як у вялікіх гарадах, так і ў глыбінцы — патрабуюць прафесійнай навуковай увагі. Патрэбна дапамога ў рэстаўрацыі і многае іншае. «Без агульнага саборнага клопату ахоўнага таблічка на сценах помніка архітэктурны гудзе сэнс», — перакананы іерарх.

СТАР. 2

РЭЗАЛЮЦЫЯ ЧАЦВЁРТАГА ўСЕБЕЛАРУСКАГА НАРОДНАГА СХОДУ

Мы, паўнапраўныя прадстаўнікі народа Рэспублікі Беларусь, асноўваючыся на канстытуцыйныя прынцыпы народнаўладдзя, усведамляючы сваю адказнасць за будучае нашай краіны,

ПАСТАНАЎЛЯЕМ:

1. Прызнаць, што рэалізацыя Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2006-2010 гады і свечасова прынятыя меры па працэдуры негатыўнаму ўплыву сучаснага фінансавана-эканамічнага крызісу забяспечылі рост нацыянальнай эканомікі, павышэнне ўзроўню і якасці жыцця людзей. Паказчыкі Праграмы ў асноўным выкананы. Валавы ўнутраны прадукт вырас больш як на 40 працэнтаў пры энжэніні энергаёмкасці ВУП на чэвры. Інвестыцыі ў асноўны капітал павялічыліся больш як у 2 разы, рэальныя грашовыя даходы насельніцтва — на 75 працэнтаў.

У цэлым за першае дзесяцігоддзе XXI стагоддзя аб'ём валавога ўнутранага прадукту краіны падвоены.

2. Адобрываць асноўныя палажэнні Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2011-2015 гады і падтрымаць прапанаваную кіраўніцтвам краіны галоўную мэту.

Галоўная мэта — рост дабрабыту і паліпашэнне ўмоў жыцця насельніцтва на аснове ўдасканалення сацыяльна-эканамічных адносін, інавацыйнага развіцця і павышэння канкурэнтаздольнасці нацыянальнай эканомікі.

Патэнцыял чалавеча — гэта патэнцыял дзяржавы, чым багацейшы чалавек — тым багацейшая краіна.

Прыярытэтыя напрамкі:

развіццё чалавечага патэнцыялу, уключаючы павышэнне ўзроўню дабрабыту, рост нараджальнасці і павелічэнне працягласці жыцця, умацаванне здароўя грамадзян і павышэнне якасці адукацыі; радыкальнае мадэрнізацыя ўсіх галін эканомікі, стварэнне новых навукаёмкіх, высокатэхналагічных вытворчасцяў; стымуляванне прадпрыемстваў і дэлевава ініцыятывы; рост экспарту тавараў і паслуг, збалансаванасць і эфектыўнасць знешняга гандлю; развіццё імпартазамінічных вытворчасцяў; устойлівае развіццё рэгіёнаў; будаўніцтва якаснага і даступнага жылля; павышэнне эфектыўнасці аграрна-прамысловага комплексу.

3. Даручыць органам дзяржаўнай улады рэалізаваць пастаўленую мэту і прыярытэтыя напрамкі шляхам усебаковага выкарыстання патэнцыялу моцнай, эфектыўнай і адказнай дзяржавы на аснове далейшага развіцця ўсіх форм уласнасці, балансу інтарэсаў асобы, грамадства і дзяржавы, правядзення прагрэсіўных пераўтварэнняў, накіраваных на дынамічнае сацыяльна-эканамічнае развіццё краіны.

4. Лічыць ключавой задачай пяцігоддзя стварэнне ў Беларусі прычыпова новых вытворчасцяў, прадпрыемстваў і галін, якія выпускаюць экспартарыентаваную, высокатэхналагічную прадукцыю, фарміраванне новага абліча беларускай эканомікі.

Вырашэнне пытанняў энергетычнай бяспекі і збалансаванасці знешняга гандлю разглядаць як важнейшыя задачы, якія забяспечваюць незалежнасць краіны, яе паслядоўнае развіццё, павышэнне дабрабыту грамадзян.

Беларусь павіна ўвайсці ў лік першых 50 краін свету з найвышэйшым індэксам развіцця чалавечага патэнцыялу.

5. У трохдзёны тэрмін накіраваць гэту рэзалюцыю Кіраўніку дзяржавы для разгляду і прыняцця неабходных рашэнняў.

Старшыня праўлення ААТ «Белаграпрамбанк» Святлана РЫБАЛКА.

«Тым самым мы вырацавалі стратэгію абнаўлення краіны, мадэрнізацыі эканомікі з улікам новых сусветных тэндэнцый. Усё гэта для таго, каб забяспечыць няўніклы рост дабрабыту людзей, дынамічнае развіццё нашай маладой дзяржавы і ўмацаванне яе пазіцыі на міжнароднай арэне», — рэзюмаваў Прэзідэнт Беларусі.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка папрасіў беларусаў прыйсці на выбары.

«Вельмі вас прашу — не раслабляйцеся, не складана ж кожнаму з нас прыйсці на выбары, 19-га гэта ці 18-га, датэрмінова, — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Кажучы, не трэба датэрмінова, а мы вас і не штурхаем да гэтага, галоўнае, каб вы прыйшлі на выбары і сказалі сваё слова». Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, гэта вельмі важна, каб абараніць краіну. «Гэта галоўная мая функцыя, але без вас я абсалютна бяспольны», — дадаў ён, звяртаючыся да ўдзельнікаў сходу. — Не было б вашай падтрымкі, не было б мяне. Я гэта памятаю, я гэта ведаю, таму галоўнае ў маёй палітыцы — гэта вы».

Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што ён фактычна не вядзе прэзідэнцкую кампанію. «Калі мне людзі пачынаюць гаварыць, куды б я ні прыяжджаў, аб прэзідэнцкай кампаніі, аб падтрымцы, я іх адразу прашу спыніць усялякія размовы, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — У Магілёве я сказаў публічна ўжо тое, што думаю: гэта не мая прэзідэнцкая

СТАР. 2

«ВОЛЯ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА — адзіная легітымная сіла, якая павінна выбіраць лёс дзяржавы»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Неабходна вельмі дасканала вывучыць і сістэматызаваць усе пытанні, якія прагучалі на Усебеларускім народным сходзе і якія непакояць беларусаў, заявіў Прэзідэнт.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што за час работы форуму паступіла вялікая колькасць пытанняў па гарацэй лініі, у прыватнасці Усебеларускага сходу прайшодзілі тэлеграмы, гучалі пытанні ад дэлегатаў. На многія з іх адказы прагучалі ўжо, астатнія будуць аб'яўленыя і па іх таксама будуць прыняты рашэнні. «Гэта я вам абяцаю і нават не хачу даражыць. Таму што аб гэтым ведае і выканаўчая ўлада, гэта пачула і заканадаўчая галіна ўлады. Людзі ўсе вопытныя, прайшлі вялікія жыццёвыя шляхі. Яны добра разумеюць, што ўсе гэтыя праблемы вырашыць неабходна, хача б таму, каб нас потым не папракалі», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Воля беларускага народа — адзіная легітымная сіла, якая можа і павінна выбіраць лёс дзяржавы. Я яна не мае патрэбы ні ў якіх знешніх адзінак, заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Аднак, заўважыў кіраўнік дзяржавы, не ўсе пытанні будуць вырашаны адразу ж. «На працягу бліжэйшых гадоў мы павінны вырашыць тыя праблемы, за якія адказвае дзяржава. А тыя, якія могуць вырашыць людзі, павінны вырашыць яны самі, і гэта будзе сумленна», — лічыць Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка таксама сказаў, што нярэдка паступаюць скаргі і прэтэнзіі на работу праваахоўных органаў і суддзяў. «Дрэна, калі праваахоўныя органы і асабліва суд — вяршыня гэтай піраміды — памыляюцца. Ад іх залежаць лёсы людзей. Але яшчэ горш, калі праваахоўныя органы дапусцілі памылку, а судовыя органы, заўважыўшы яе, не хочуць выпраўляць», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Я ўсё часцей як кіраўнік дзяржавы вымушаны звяртацца як апошня інстанцыя да гэтых пы-

танні. Часам мне даводзілася папраўляць судовыя органы. Калі людзі маюць права, давайце памісімі праваахоўны і выправім гэты памылкі. Людзі зразумюць. Таму я вельмі хачу, каб мы ўлічылі гэта адносна не толькі праваахоўнай і судовай сістэмы, а наогул дзейнасці дзяржавы ў цэлым і нас, дзяржаўных служачых, у прыватнасці», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

«Ніхто, акрамя беларускага народа, не можа вырашаць, як яму жыць, як развівацца, якім законам быць на нашай зямлі. І хто будзе Прэзідэнтам — вы будзеце вырашаць», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

«Ніхто, акрамя беларускага народа, не можа вырашаць, як яму жыць, як развівацца, якім законам быць на нашай зямлі. І хто будзе Прэзідэнтам — вы будзеце вырашаць», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. «Ніхто, акрамя беларускага народа, не можа вырашаць, як яму жыць, як развівацца, якім законам быць на нашай зямлі. І хто будзе Прэзідэнтам — вы будзеце вырашаць», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

бяздумная ломка палітычнай сістэмы, з такім намаганнем створанай па крупніках, непрыманая. Адмаўлення «агулам» таго, што ўжо дасягнута беларускімі народамі, быць не павінна. «Я не кажу, што ў нас ідэальная палітычная сістэма, што на які трэба захаваць гэту сістэму», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. «Але пакуль яна дае вынік, яе трэба захоўваць і падтрымліваць». У якасці прыкладу ён прывёў КНР — стратэгічнага партнёра Беларусі. «Дзеючая там палітычная сістэма не пераходзіла, а хутчэй дапамагла ім праводзіць маштабнае рафармаванне эканомікі і вывесці краіну ў лідары», — канстатаваў Прэзідэнт.

Гаворачы аб кандыдатах у прэзідэнты, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што «сярод іх няма розніцы, яны ўсе аднолькавыя». «Я іх усіх ведаю асабіста, некаторыя ад турмы ратаваў, а сёння яны, тыкаючы ў экран, калі ім далі гэту магчымасць, пачынаюць аплеўваць прэзідэнта», — сказаў ён.

Прэзідэнт дадаў, што «самыя празаходнія сёння загаварылі аб рускіх і расіянах». «А што было 15 гадоў таму? Гэтыя ўсе, праўда яны тады на другародных ролях былі, патроны падносілі, пасадзілі ўсіх рускіх на чамаданы, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Тады стала пытанне: лічылася, што ў нас 25 працэнтаў рускіх, чвэрць насельніцтва Беларусі выселіць у ачысціцы Беларусі ад рускага ўплыву. Сёння яны парасіліся, а чаму — грошы далі».

«Чаму яны такія агрэсіўныя, як вы заўважылі, у апошніх дэбатах з экрану? — задаўся пытаннем Прэзідэнт. — Яны хочуць паказаць сваім спонсарам — глядзіце, якія мы і што мы сумленна адпрацоўваем грошы. Яны наядуцца паляў рэзіджу, што грошы дадуць толькі на экстрэмаліст. Усе хочуць разгайдаць нашу сітуацыю і не толькі таму, каб знішчыць нашу краіну, а зрабіць яе рабыняй. Вось гэта мы не павінны дазваляць нікому. Толькі таму мы павінны прыйсці і прагласаваць так, як лічыце патрэбным, каб сапраўды за вас ніхто не галасаваў».

Асабліва цяпер, паводле яго слоў, часта даводзіцца чуць выказванні: «Ну што яна нам дала, суверэнная незалежная Беларусь? Можна, не вярта падліраваць на незалежнасці і суверэннасці?»

«Ніхто гэта не персанфікуе, але я ж разумею, што гэта, перш за ўсё, ў мой адрас. А я і не падліраю. Я вельмі добра разумею, што незалежнасць — рэч адносна», — лічыць беларускі лідар, дадаўшы, што сёння не могуць быць поўнацэнны незалежнымі нават такія краіны, як ЗША і Расія, — гаворачы ўжо пра Беларусь. «Незалежнасць і суверэннасць — гэта толькі тое, што ёсць гэты кавалак зямлі, дадзены нам Богам, і мы, крыху менш за 10 мільярд людзей, будзем жыць на гэтай зямлі. Мы хочам самі быць гаспадарамі на гэтай зямлі. Вось што мы і гэта ўкладваем», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

«Ніхто гэта не персанфікуе, але я ж разумею, што гэта, перш за ўсё, ў мой адрас. А я і не падліраю. Я вельмі добра разумею, што незалежнасць — рэч адносна», — лічыць беларускі лідар, дадаўшы, што сёння не могуць быць поўнацэнны незалежнымі нават такія краіны, як ЗША і Расія, — гаворачы ўжо пра Беларусь. «Незалежнасць і суверэннасць — гэта толькі тое, што ёсць гэты кавалак зямлі, дадзены нам Богам, і мы, крыху менш за 10 мільярд людзей, будзем жыць на гэтай зямлі. Мы хочам самі быць гаспадарамі на гэтай зямлі. Вось што мы і гэта ўкладваем», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

«Нягледзячы на тое, што гэта, перш за ўсё, ў мой адрас. А я і не падліраю. Я вельмі добра разумею, што незалежнасць — рэч адносна», — лічыць беларускі лідар, дадаўшы, што сёння не могуць быць поўнацэнны незалежнымі нават такія краіны, як ЗША і Расія, — гаворачы ўжо пра Беларусь. «Незалежнасць і суверэннасць — гэта толькі тое, што ёсць гэты кавалак зямлі, дадзены нам Богам, і мы, крыху менш за 10 мільярд людзей, будзем жыць на гэтай зямлі. Мы хочам самі быць гаспадарамі на гэтай зямлі. Вось што мы і гэта ўкладваем», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

так гаворыць, то ён лічыць, што Прэзідэнт — гэта цар: прыйшоў, у кірэла ўкінуўся і ўсё — трава не расце. Прэм'ер будзе займацца гэтым, кіраўнікі палат парламента — гэтым і г.д. Няпраўда гэта ўсё. Калі Прэзідэнт стане царом, Беларусь не будзе», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

«Але калі я гавару, што не трымаюся за ўладу, гэта не значыць, што я кіну ўсё на водкуп», — падкрэсліў беларускі лідар.

Паводле слоў Прэзідэнта, у свой час з-за непрадуманых радыкальных рэформ, баблатні і безуладдзя быў дашчэнтну разбурана вялікая дзяржава — Савецкі Саюз. «Таму таксама людзям абяцалі залатыя горы і ад прыватнасці, і ад супраціўлення з іншымі дзяржавамі, — адзначыў ён. — А што атрымаў у выніку? Цынічнае рабаванне народа, абагачэнне малой кучкі тых, хто прывык лаўчыць рыбу ў калматуннай вадзе. А ў гістарычных маштабах — гэта вялікая геапалітычная катастрофа, негатыўны наступствы якой ужо не адно дзесяцігоддзе перажываюць не толькі нашы, але і іншыя народы».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што не лічыць сябе ахкакалам, але можа назваць сябе ахкакалам і палітыцы. Ён не адзін раз быў практычна ва ўсіх рэгіёнах свету. «Я вельмі многіх ведаю мудрых палітыкаў, на вачы якіх прайшлі падазрэ, прынамсі, апошняга паўстагоддзя. І яны ў адзін голас, і нават новыя, заяўляюць аб тым, што, калі б быў Савецкі Саюз, свет быў бы цалкам іншым», — сказаў Прэзідэнт.

«Вось у чым геапалітычная катастрофа. І нам трэба сапраўды рабіць усё, каб тут, як заўсёды было на нашай зямлі, славацкай зямлі, быў цэнтр сілы. Таму што паважаныя толькі моцныя. І Беларусь да гэтага гатова», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Паводле яго слоў, сёння ёсць вельмі вялікая небяспека і пагроза са стварэння тое, што маем. «І таму нам сёння нельга даць сябе падмануць і падмануць наш народ», — лічыць беларускі лідар.

«Мы з вамі, і перш за ўсё я, выбаіце за няспынае, лялілі гэту краіну. Мы яе лялілі, як маглі. І не было абазначаных шляхаў, па якіх трэба было ісці», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — І маем тое, што маем».

Самыя цёплыя словы Прэзідэнт Беларусі адрававаў газам з дружалюбных дзяржаў, якія таксама прысутнічалі на форуме. «Вы — сапраўдныя сябры, якія ніколі не кан'юктуралі, ніколі не баіліся нават у складаных сітуацыях сказаць добрыя слова за нашу краіну», — падкрэсліў ён.

На завяршэнне мерапрыемства Аляксандр Лукашэнка пажадаў усім удзельнікам высокага форуму, іх блізкім, родным і дзеціям шчасця, поспеху і дабрабыту.

Паводле матэрыялаў БЕЛТА.

пальцам не паварушыў пры будаўніцтве гэтага дома», — рэзюмаваў беларускі лідар.

Нарадзілацца з'яўляецца важнейшым прынцыпам прынцыпа лёсавызначальнага рашэння ў Беларусі, лічыць Прэзідэнт.

Звяртаючыся да дэлегатаў форуму, кіраўнік дзяржавы адзначыў: «Мне вельмі спадабаўся ваш настрой на работу і дружалюбная атмасфера, адчуваўся, што дэлегаты разумеюць ускладненыя іх груз адказнасці за рашэнні, якія вызначаюць будучыню краіны. Я спадзяюся, што вы падтрымаеце

Паводле матэрыялаў БЕЛТА.

дзелаваю атмасферу зладжанай працы на карысць дзяржавы, што так неабходна для паспяховага выштургання па-сапраўднаму амбіцыйных задач вываду краіны на больш высокі ўзровень якасці жыцця».

Аляксандр Лукашэнка выказаў шчырую ўдзячнасць усім дэлегатам за падтрымку, разуменне, актыўны ўдзел у распрацоўцы і прыняцці праграмных дакументаў. «Я ўпэўнены, вы дзясце да сваіх землякоў, працоўных калектываў той творчы дух, атмасферу ўздыву, упэўненасці, якія панавалі ў гэтай зале», — сказаў ён.

Звяртаючыся да прадстаўнікоў беларускай дыяспары, кіраўнік дзяржавы выказаў удзячнасць за непадробленае цікавасць да тых падзей, якія жыве сёння іх гістарычная Радзіма. «Памятайце, вам, беларусам, якія па волі лёсу апынуліся за межамі нашай краіны, за нас сорамна не будзе», — заявіў ён. «І калі вы хочаце, каб мы размаўлялі на беларускай мове, мы абавязкова гэта зробім», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Самыя цёплыя словы Прэзідэнт Беларусі адрававаў газам з дружалюбных дзяржаў, якія таксама прысутнічалі на форуме. «Вы — сапраўдныя сябры, якія ніколі не кан'юктуралі, ніколі не баіліся нават у складаных сітуацыях сказаць добрыя слова за нашу краіну», — падкрэсліў ён.

На завяршэнне мерапрыемства Аляксандр Лукашэнка пажадаў усім удзельнікам высокага форуму, іх блізкім, родным і дзеціям шчасця, поспеху і дабрабыту.

Паводле матэрыялаў БЕЛТА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Мітрапаліт таксама адзначыў, што самы дакладны паказчык маральнага і матэрыяльнага стану грамадства — гэта становішча настаўнікаў, медыкаў і суддзяў. Для самацвярджэння беларускаму грамадству, паводле яго меркавання, неабходна беспрэцэдэнтная ўвага да тых, хто абраў гэтыя базавыя сацыяльныя прафесіі. «Моцнае і квітнечае грамадства фарміруецца там, дзе асвета, здароўе і справядлівасць», — растлумачыў Мітрапаліт Філарэт.

Ён таксама лічыць, што ў Беларусі пакуль не ў поўнай меры запатрабаваны такі важны інструмент, як інтэграцыя духоўнай і свецкай адукацыі. Ён адзначыў, што не толькі вышэйшая, але і агульнаадукацыйная школа імкнецца да вывучэння рэлігійнай традыцыі і культуры. У сталіцы створаны і пастахова развіваецца Інстытут тэалогіі імя святых Мядодзія і Кірылы БДУ. Але разам з гэтым багаслоўскія навукі пакуль знаходзяцца ў няроўным становішчы ў параўнанні з іншымі дысцыплінамі. Кажучы пра гэту праблему, Мітрапаліт Філарэт заявіў, што свецкасць не раўназначная атеізму.

Уладар Філарэт падкрэсліў, што без рэлігійнай закваскі, якую выцуць сумленнем, немагчыма выступаць за маральнасць нават у самым адукаваным і сацыяльна абароненым грамадстве. Больш за тое, адсутнасць выразнага агульнанацыянальнага і агульнаграмадзянскага вызначэння маральнасці прыводзіць да дысгармоніі інтэрасаў і задан на ўсіх узроўнях грамадскага быцця. Як лічыць іерарх, някая палікарэктнасць не заменіць маральных асноў, таму што менавіта яны ляжаць у аснове вялікіх гістарычных перамог народа і яго мірнага паўсядзённага жыцця.

Паводле афіцыйна старшыні ЦК КПРФ, кіраўніка фракцыі КНРФ у Дзяржаўнае Рэспубліканскае Удзячнае Рухаванне, беларускага мадэля сацыяльна-эканамічнага развіцця з'яўляецца найбольш эфектыўнай на постсавецкай прасторы.

«Як палітык і навуковец, хачу не проста падтрымаць вас, але даказаць, што ваша мадэль найбольш эфектыўная і вы павінны ўпэўніцца ў яе іміджавы падзеі для Беларусі, прадэманструе наяўнасць у краіне самых сучасных тэхналогій, навукаў і вытворчасці і аб'ектыўна ўнёсе краіну ў прэстыжны спіс касмічных дзяржаў, заявіў дэлегат.

Пётр Клімук таксама адзначыў важны дасягненні Беларусі. Паводле яго меркавання, паспяхова функцыянаванне беларускага мадэля сацыяльна-эканамічнага развіцця — гэта вынік эфектыўнай дзяржаўнай ўлады, моцнай сацыяльнай палітыкі і народнай падтрымкі. У прыватнасці, здоблілі другое дыханне і працуюць на поўную моц прамысловыя прадпрыемствы, пабудаваныя новыя дарогі, жыллё, школы, сучасныя спартыўныя цэнтры. Па індэксе нацыянальнага дабрабыту ў 2010 годзе Беларусь заняла 54-е месца з 110 самых квітнечных краін свету. Стабільнасць і грамадзянская згода ў Беларусі маюць пад сабой трывалы палітычны, эканамічны, сацыяльны і прававы падмурк, падкрэсліў Пётр Клімук.

З АПТЫМІЗМАМ глядзіць на планы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на наступнае пяцігоддзе і сама паважаная частка нашага грамадства — ветэраны. Пра гэта паведаміў першы намеснік старшыні рэспубліканскай рады Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў Міхал ЖУКОўСКІ.

Нагледзячы на крызісныя з'явы, у Беларусі расце сацыяльны дабрабыт. Свой уклад у гэта ўносіць рэалізацыя комплекснай і тэрытарыяльнай праграм па сацабслужэнні ветэранаў, пажылых людзей і інвалідаў. Прычым, паводле меркавання ўдзельніка народнага сходу, важна не толькі павелічэнне пенсійнага забеспячэння, але і актывізацыя клопату працоўных калектываў пра сваіх былых працаўнікоў — цяпер пенсіянераў.

Мясцовыя органы ўлады, органы сацыяльнай абароны, прафсаюзы, БПСМ падтрымаюць на марганні для падтрымкі адзіночкі і браку дапушчаны па віне будаўнікоў, то прыняць самыя жорсткія меры да вынаватых. Пры гэтым самая простая мера пакарання, паводле меркавання кіраўніка дзяржавы, — гэта за іх кошт усе аднавіць, адрамантаваць.

«Мяне вельмі крудзіць, калі людзі скардзяцца на будаўнікоў. Вы ж памятаеце сярэдзіну 90-х, калі ў краіне ўсіх будаўнікоў разганялі, ПМК развалілі», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. «Усё было парасцягнута, але мы пачалі аднаўляць ПМК. І сёння ў кожным раёне ёсць перасоўная механізаваная калона», — сказаў ён.

Узрасла і колькасць будаўнікоў. Усе спецыялісты, якія раней з'яжджалі на працу ў іншыя краі-

СТРАТЭГІЯ АБНАЎЛЕННЯ

ба «аб'ядноўваць патэнцыялы, каб упэўнена глядзець у будучыню». Найбольш аптымальнай формай такога аб'яднання, на яго погляд, можа стаць саюз Расіі, Беларусі, Украіны і Казахстана. У гэтай сувязі Геннадзь Зіоганаў асабліва адзначыў стратэгію «роўнай набліжанасці» да Усходу і Захаду, якую абрала Беларусь, назваўшы яе мудрай і правільнай, якая дазваляе «быць канкурэнтнымі ў свеце і забяспечыць годную будучыню кожнага чалавека».

БЕЛАРУСКІ спадарожнік хуткім часам выйдзе на касмічную арбіту. Пра гэта заявіў лётчык-касманавт, двойчы Герой Савецкага Саюза, рэфэрэнт па пытаннях навукова-тэхнічнага супрацоўніцтва пасольства Беларусі ў Расіі Пётр КліМУК.

Ён падкрэсліў, што работы па стварэнні беларускага касмічнага комплексу знаходзяцца на завяршальным этапе. Па сваіх тактыка-тэхнічных і тэхналагічных характарыстыках ён увойдзе ў дзясятку лепшых у свеце. Яго аптыка-электронная частка выкарана на прадпрыемствах Беларусі. «Для мяне вельмі важнай з'яўляецца праца па стварэнні і запуску штучнага спадарожніка дыстанцыйнага задыравання зямлі», — падкрэсліў Пётр Клімук. Спадарожнік вельмі неабходны для маніторынгу сельскагаспадарчай дзейнасці, землекарыстання, а таксама маніторынгу тэхнагенных і надзвычайных сітуацый.

Хуткім часам беларускі і расійскі спадарожнікі будуць адпраўлены на касмадром Байканур для заключных выпрабаванняў, а затым — сумеснага запуску, праінфармаваў касманавт.

Запуск спадарожніка стане яркай іміджавы падзеяй для Беларусі, прадэманструе наяўнасць у краіне самых сучасных тэхналогій, навукаў і вытворчасці і аб'ектыўна ўнёсе краіну ў прэстыжны спіс касмічных дзяржаў, заявіў дэлегат.

Пётр Клімук таксама адзначыў важны дасягненні Беларусі. Паводле яго меркавання, паспяхова функцыянаванне беларускага мадэля сацыяльна-эканамічнага развіцця — гэта вынік эфектыўнай дзяржаўнай ўлады, моцнай сацыяльнай палітыкі і народнай падтрымкі. У прыватнасці, здоблілі другое дыханне і працуюць на поўную моц прамысловыя прадпрыемствы, пабудаваныя новыя дарогі, жыллё, школы, сучасныя спартыўныя цэнтры. Па індэксе нацыянальнага дабрабыту ў 2010 годзе Беларусь заняла 54-е месца з 110 самых квітнечных краін свету. Стабільнасць і грамадзянская згода ў Беларусі маюць пад сабой трывалы палітычны, эканамічны, сацыяльны і прававы падмурк, падкрэсліў Пётр Клімук.

З АПТЫМІЗМАМ глядзіць на планы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на наступнае пяцігоддзе і сама паважаная частка нашага грамадства — ветэраны. Пра гэта паведаміў першы намеснік старшыні рэспубліканскай рады Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў Міхал ЖУКОўСКІ.

Нагледзячы на крызісныя з'явы, у Беларусі расце сацыяльны дабрабыт. Свой уклад у гэта ўносіць рэалізацыя комплекснай і тэрытарыяльнай праграм па сацабслужэнні ветэранаў, пажылых людзей і інвалідаў. Прычым, паводле меркавання ўдзельніка народнага сходу, важна не толькі павелічэнне пенсійнага забеспячэння, але і актывізацыя клопату працоўных калектываў пра сваіх былых працаўнікоў — цяпер пенсіянераў.

Мясцовыя органы ўлады, органы сацыяльнай абароны, прафсаюзы, БПСМ падтрымаюць на марганні для падтрымкі адзіночкі і браку дапушчаны па віне будаўнікоў, то прыняць самыя жорсткія меры да вынаватых. Пры гэтым самая простая мера пакарання, паводле меркавання кіраўніка дзяржавы, — гэта за іх кошт усе аднавіць, адрамантаваць.

«Мяне вельмі крудзіць, калі людзі скардзяцца на будаўнікоў. Вы ж памятаеце сярэдзіну 90-х, калі ў краіне ўсіх будаўнікоў разганялі, ПМК развалілі», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. «Усё было парасцягнута, але мы пачалі аднаўляць ПМК. І сёння ў кожным раёне ёсць перасоўная механізаваная калона», — сказаў ён.

Узрасла і колькасць будаўнікоў. Усе спецыялісты, якія раней з'яжджалі на працу ў іншыя краі-

ны, вярнуліся ў Беларусь. «Вось зараз, калі я чую, што будаўнікі працуюць дрэнна, у мяне кроў кіпіць», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Пытанне аб увадзенні ў Беларусь звання «Заслужаны донар», якое адзі з дэлегатаў задаў галоўнаму ўрачу Брагінскай цэнтральнай раённай бальніцы, Прэзідэнт пераардэсаваў сабе.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што з гэтым пытаннем неабходна было звярнуцца ў Міністэрстваў Прэзідэнта і яно ў адпаведнасці з устаноўленай працэдурай пачало б вырашацца. «Ён пытанне канкрэтна ставіць: я 300 разоў у сваім жыцці здаў кроў. Гэта высакародныя людзі, якія здаюць сваю кроў», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Беларускі лідар распавёў, што таксама ў сваім жыцці становіўся донарам, галоўным чынам у студэнцкай гады. «Вось ён 300 разоў здаў, а я, можа, 5-6. Ну чаму ён не

Старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Леанід КОЗІК.

Да абмеркавання выступленняў дэлегатаў, якія ўзнімалі найбольш вострыя і значныя пытанні, далучаўся Прэзідэнт Беларусі Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Так, кіраўнік дзяржавы запатрабаваў навестці парадка і ўмацаваць дысцыпліну ў будаўнічым галіне. «Я прама кажу: рыхтуюцца да ўзмянення дысцыпліны», — сказаў Прэзідэнт, звяртаючыся да прадстаўнікоў будаўнічых галін, і дадаў, што гэтага сёння патрабуе ад нас само жыццё.

«Калі мы дысцыпліну і парадка наведзем, разгледзім вырыбаванне, крадзеж, то мы на 25% зменшым сабекошт у будаўніцтве», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Адмысловую ўвагу ён надаў пытанню энэргіяна кошту практна-каштарнага дакументацыі, якая, паводле слоў кіраўніка дзяржавы, павінна быць «без усялякіх наваротаў». «Якая чыставаць ім скарачэнне кошту будаўніцтва, бо чым больш трывалы палітычны, эканамічны, сацыяльны і прававы падмурк, падкрэсліў Пётр Клімук.

З АПТЫМІЗМАМ глядзіць на планы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на наступнае пяцігоддзе і сама паважаная частка нашага грамадства — ветэраны. Пра гэта паведаміў першы намеснік старшыні рэспубліканскай рады Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў Міхал ЖУКОўСКІ.

Нагледзячы на крызісныя з'явы, у Беларусі расце сацыяльны дабрабыт. Свой уклад у гэта ўносіць рэалізацыя комплекснай і тэрытарыяльнай праграм па сацабслужэнні ветэранаў, пажылых людзей і інвалідаў. Прычым, паводле меркавання ўдзельніка народнага сходу, важна не толькі павелічэнне пенсійнага забеспячэння, але і актывізацыя клопату працоўных калектываў пра сваіх былых працаўнікоў — цяпер пенсіянераў.

Мясцовыя органы ўлады, органы сацыяльнай абароны, прафсаюзы, БПСМ падтрымаюць на марганні для падтрымкі адзіночкі і браку дапушчаны па віне будаўнікоў, то прыняць самыя жорсткія меры да вынаватых. Пры гэтым самая простая мера пакарання, паводле меркавання кіраўніка дзяржавы, — гэта за іх кошт усе аднавіць, адрамантаваць.

«Мяне вельмі крудзіць, калі людзі скардзяцца на будаўнікоў. Вы ж памятаеце сярэдзіну 90-х, калі ў краіне ўсіх будаўнікоў разганялі, ПМК развалілі», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. «Усё было парасцягнута, але мы пачалі аднаўляць ПМК. І сёння ў кожным раёне ёсць перасоўная механізаваная калона», — сказаў ён.</

«Рэфармаваць эканоміку трэба так, як яна можа быць зменена, а не так, як калі б пад пяром ляжаў чысты ліст паперы»

Надзея ДРЫЛА

СВАЮ прамову на пасяджэнні секцыі ў межах IV Усебеларускага народнага сходу прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей СІДОРСкі пачаў з таго, што не пагадзіўся з заклікам «некаторых галоў» адносна будаўніцтва ў Беларусі новай эканомікі.

«Давайце будаваць новую эканоміку!» Я супраць такога тэзісу. На маю думку, мы павінны базавую эканоміку, якую маем і якой ганарымся, інавацыйна заастрыць — стварыць у ёй новыя інавацыйныя кірункі, якія дадуць магчымасць развіцця ў краіне новым галінам. З такім разуменнем будучыні беларускай эканомікі я згодны.

Прэм'ер-міністр таксама звярнуў увагу кіраўнікоў міністэрстваў і ведамстваў на неабходнасць укаранення ў беларускую эканоміку распрацовак маладых вучоных.

— Скаргаў, што няма ідэй, нават і чучэ не хачу, — адзначыў Сяргей Сідорскі. — Беларускую навукоўцы, у гэтым можна было пераканана і на інавацыйным форуме, гатовыя прапанаваць распрацоўкі для ўсіх сфераў эканомікі, іх трэба браць і ў наступнай п'ягодцы ўкараняць.

Звярнуў увагу прэм'ер-міністр таксама і на важнасць прыцягнення замежных інвестыцый і эканоміку краіны.

— Перад намі стаіць сур'ёзная задача — у наступным годзе прыцягнуць \$6,5 млрд прамых замежных інвестыцый, — адзначыў кіраўнік урада. — Пры гэтым неабходна дакладна ўваўляць, у якія менавіта сектары эканомікі гэтыя сродкі будуць укладацца і хто будзе працаваць з фірмамі-інвестарамі.

Прэм'ер-міністр закрануў і пытанне інавацыйнага развіцця эканомікі. Пры гэтым напамінуў удзельнікаў пасяджэння прааналізаваць перспектывы ўкаранення інавацый не толькі па галінах эканомікі, але і па падгалінах. На яго думку, трэба звярнуць асаблівую увагу і на недазгруканія прадпрыемстваў, палючы якіх пастуець.

— Давайце іх адхіліць, вышчымі, падтрымліваць да інавацыйных ідэй і загарэць, — прапаноўвае Сяргей Сідорскі. — Восем задач — простыя, змяняюць, рэальныя. І гэта не кучачы пра тое, што будзем будаваць новую вытворчасць.

— Мы павінны разглядаць нашу эканоміку такой, якая яна ёсць, і рэфармаваць яе так, як яна можа быць зменена, а не так, як калі б пад пяром ляжаў чысты ліст паперы. І паступова, крок за крокам рабіць яе такой, якой яна павінна быць», — напрыканцы выступлення прагавіраваў Сяргей Сідорскі словы былога прэзідэнта ЗША Томаса Вудра Вільсана. — Ад гэтага паслуга я не адступяю бы, — размовавай прэм'ер-міністр.

«ЗАДАЧЫ ПАСТАВЛЕНЫ. ЦАЛКАМ УПЭЎНЕННЫЯ, ШТО МЫ ІХ ВЫКАНАЕМ»

Карыстаючыся магчымасцю, «Звязда» папрасіла падзяліцца думкамі пра бліжэйшую перспектыву развіцця і іншых дэлегатаў.

Мікалай ШНАПКО, міністр эканомікі:

— У 2011 годзе ў краіне плануецца стварыць і мадэрнізаваць каля 160 тысяч працоўных месцаў, а ў цэлым за п'ягодку — каля 1 мільёна. Дадаткова працоўныя месцы з'явіцца ў тым ліку і на новых вытворчасцях, якія плануюцца стварыць у Беларусі за кошт прамых замежных інвестыцый. Гэта, безумоўна, забяспечыць рост інавацыйнай прадукцыі з высокай канкурэнтаздольнасцю. Для ацэнкі гэтага працэсу ўводзіцца паказчык «удзельная вага адгруканай інавацыйнай прадукцыі». У наступным годзе велічыня гэтага паказчыка ў цэлым па эканоміцы павінна склацца 12-13 працэнтаў. Найбольшае значэнне прагназуецца ў Міністэрстве прамысловасці — 26-27 працэнтаў. Ацэнт, які будзе зроблены ў наступным годзе на стварэнне новых працоўных месцаў, будзе садзейнічаць стабільнаму ўзроўню занятасці і высокай прадукцыйнасці працы. Апошняе, не скарот, жывая крыніца павелічэння грашовых даходаў насельніцтва, узровень якіх, плануецца, узрасце ў 2011 годзе недзе на 8,5-9%.

Аляксандр СЕЛЯЗНЁў, міністр архітэктуры і будаўніцтва:

— Беларусі развіваецца, кроцьчкі наперад. У тым ліку і ў будаўнічай галіне. Наглядзецца на складаных умовах крызіснага года, летас мы пабудавалі на мільён квадратных метраў жылля больш, чым у дзяржыс год. Сёлета таксама павялічылі аб'ёмы будаўніцтва больш як на 15 працэнтаў у параўнанні з мінулымі годамі. Дзякуючы ўзвасе кіраўніка дзяржавы і ўрада да будаўнічай галіны, мы змаглі пераўзброіцца ў мінулай п'ягодцы, абнавіць асноўныя фонды, пабудавалі новыя прадпрыемствы. І сёння мы гатовыя да рэалізацыі тых сур'ёзных задач, якія перад намі паставлены. Жыллё будзецца не толькі ў Мінску, але і ў іншых рэгіёнах краіны. Адзінае, у сувязі з павелічэннем аб'ёмаў адчуваецца недахоп рабочых кадраў. У сувязі з гэтым займаемся прафэзійна-адукацыйнай, вяртаем тых маладых людзей, якія з'ехалі некуды на заробкі, запрашаем на дапамогу нашых суседзяў. На сходы былі агучаныя прэтэнзіі да будаўнічага комплексу па якасці і тэрмінах здачы аб'ектаў. Таму кантролю за гэтым пытаннем будзем надаваць асноўную увагу.

Аляксандр ПАЛЫШЭНКА, старшыня Брэсцкага гарвыканкама:

— Прэзідэнт у сваім выступленні паставіў задачку павялічыць якасць жылля, якое здаецца ў эксплуатацыю. Акрамя таго, выйсці за бліжэйшую п'ягодку на адзін метр квадратных жылля на аднаго жыхара рэспублікі ў год. У Брэсце мы ўжо сёлета будзем метр квадратных на аднаго брасцачаніна. Нам удалося за апошнія пяць гадоў пабудавалі жылля больш за мільён квадратных метраў. Але ў якасці жылля, які ў ваёй краіне, яшчэ праблема цалкам не знятая. Будзем рабіць усё магчымае, каб не дапусціць сітуацыі з новымі дахамі, якія працякаюць, альбо трубамі, якія не грэюць.

Пастаўлена сур'ёзная задача і па прыцягненні інвестыцый. З улікам геаграфічнага размяшчэння Брэста грошы павінны ісці не толькі ў прамысловасць, але і ў турызм, сацыяльную сферу. У прыватнасці, у нас апошнім часам адкрываецца (і будзе адкрывацца) шмат сучасных спартыўных і гандлёвых аб'ектаў. Гэта ўсё будзе запатрабавана ў тым ліку і палякам, у сувязі з тым, што будзе спрошчаны пераход польскай мяжы. А гэта, зразумела, павялічыць прыток валюты ў нашу краіну.

Пётр РУДНІК, губернатар Магілёўскай вобласці:

— Беларусі павінна выйсці на еўрапейскі ўзровень развіцця. Такая задача пастаўлена Прэзідэнтам на бліжэйшую п'ягодку. Што тычыцца, у прыватнасці, Магілёўскай вобласці, то мы на шляху да гэтай мэты будзем рабіць усё, што ў нашых сілах. Прыямам будзе працягваць прымаць абласныя праграмы, якія дазваляюць палепшыць якасць жыцця людзей. А для гэтага, у першую чаргу, трэба прыцягваць інвестыцы і ўкараняць інавацыі. Напрыклад, на мінулым тыдні мы на нашым Магілёўскім мясакансервным запусцілі новую італьянскую лінію па выбары пельменьнікаў, варанікаў, равіоляў, чабуржак. Уваўце толькі: сям чалавек, якія працуюць на лініі, у гадзіну вырабляюць тысячы кілаграмаў пельменю. З уводам новай лініі, я думаю, што мы забяспечым аічыннымі прадуктам не толькі магілёўчан, але і жыхароў іншых абласцей. Не так даўно адкрылі Палац гімнастыкі, на наступным тыдні будзем адкрываць анкадыспансер. Мы павінны зрабіць усё, не чакаючы 2015 года, каб стварыць спрыяльную і камфортную для жыцця ўмовы для сялянч. З гэтай мэтай узвядзім у эксплуатацыю малочна таварныя комплексы з сучаснымі даўлінымі заламі. У 2010 годзе заплававана пабудавана 37 такіх фермаў, і, смела заяўляю, з пастаўленай задачай мы да канца года справімся. Акрамя таго, на днях адкрылі культурна-спартыўны цэнтр у вёсцы Вусце Чавускага раёна.

ЗАКОН Рэспублікі Беларусі аб ратыфікацыі Пагаднення паміж Урадам Рэспублікі Беларусі і Урадам Французскай Рэспублікі аб супрацоўніцтве ў галіне культуры, адукацыі, навуцы і тэхнікі, сродкаў масавай інфармацыі

Прыняты Палатам прадстаўнікоў 11 лістапада 2010 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 17 лістапада 2010 года
Ратыфікаваць Пагадненне паміж Урадам Рэспублікі Беларусі і Урадам Французскай Рэспублікі аб супрацоўніцтве ў галіне культуры, адукацыі, навуцы і тэхнікі, сродкаў масавай інфармацыі, падпісанае ў г. Парыжы 20 студзеня 2010 года.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусі А. ЛУКАШЭНКА
2 снежня 2010 года, г. Мінск.
№ 203—3

БЛІЖЭЙ ДА СПРАВЫ

ПАДЧАС работы чэцвёртага рэспубліканскага форуму дэлегатаў гуртаваліся па інтэрсах. Докладнай, па профільных секцыях. І абмяркоўвалі вузкасפעцыфічныя нюансы. Пагадзіліся, у гільдыі, — сярод такіх жа, як ты, прафесіяналаў, — гутарка ідзе працей. Людзі размаўляюць на адной мове. Без лішніх прадамоў і тумачэнняў. І разумеюць адно аднаго з паўслова. А там і да справы недалёка. У адну кагорту аб'ядналіся лірыкі, лектары і летаніцы.

Хто два гады не быў у музеі, можа яго не пазнаць

Работа секцыі для прадстаўнікоў культуры, аховы здароўя і СМІ прайшла пад старшынствам кіраўніка Канстытуцыйнага суда Беларусі Пятра МКЛАШЭВІЧА. Пачалі з таго, што на тэхняе і ўзвшае, дае спачын душы і сродкі самавыражэння, — з культуры, зразумела. Намеснік міністра культуры Тадэвуш СТРУЖЭЦКІ называў яе не іншак як стратэгічным рэсурсам дзяржавы, стрываем духоўнасці, складальнікам дзяржаўнага ідэалогіі і крыніцай міжнароднага аўтарытэту краіны. І «заспаў» таго стратэгічнага рэсурсу ў Беларусі багата, калі меркаваць па словах чыноўніка. Дзевяць тысяч устаноў культуры ёсць толькі ў сістэме міністэрства, ды працуе ў іх каля 48 тыс. «культурных» спецыялістаў. А колькі яшчэ рытуецца! 523 музычныя ды мастацкія школы, шораг сярэдніх спецыяльных устаноў, тры спецыялізаваныя ВНУ. Такая сетка дазваляе рытаваць спецыялістаў для галіны, які слухна заўважае спадар Стружэцкі, «на ўсіх напрамках і жанрах». А сістэму падтрымкі таленавітай моладзі, створаную ў Беларусі, намеснік міністра і ўвогуле не пабаяўся назваць унікальнай.

Шмат робіцца і ў матэрыяльным забеспячэнні культурных патрэб. Летас, напрыклад, пачаў працаваць абноўлены Тэатр оперы і балета. Сёлета, пасля шматгадовай рэстаўрацыі, чакаецца нарэшце адкрыць легендарнага Мірскага замка.

Для аховы гісторыка-культурнай спадчыны робіцца ніяма. Больш як пяць тысяч помнікаў унесена ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў — пра іх пільны клопат.

«Аднак праблем у гэтай галіне пакуль больш, чым дасягненняў», — канстатуе намеснік міністра. Многія аб'екты гісторыка-культурнай спадчыны знаходзяцца ў невыгодным стане і маюць патрэбу ў тэрміновых кансервацыі, рэстаўрацыі і аднаўленні. А якую б добрую службу яны аслужылі агракультурыстыці Крэатыўных ідэй насамроч хала. Пачалася ўжо, напрыклад, распрацоўка адмысловай праграмы «Беларусь — краіна замкаў». Справа толькі за інвестарамі.

Не ўсё солдакі з музейна. Хоць яны і прырастоўце ў колькасці, памерах калекцыі і патоках наведнікаў. Хоць і набываюць новае аблічча. «Хто два-тры гады не быў у музеі, можа яго і не пазнаць», — мяркуе намеснік міністра культуры. Але ж праблемы набыцця рэарытэту, недахопу экспазіцыйных залаў пакуль так і не вырашаныя. Толькі пяць-сем адсоткаў музейных багаціў акупаюцца, астатнія — у фондасховішчах.

«Праблема паступова вырашаецца і будзе прырытэтанай на будучыя гады», — запэўняе Т. Стружэцкі. Якраз падтрыманы і ўнесены ўжо ва ўрад праект Дзяржаўнай праграмы «Культура Беларусі» на чарговы п'ягодку. «Яна ўпершыню скрываена на інавацыйны падыходы», — ацэнюе намеснік міністра.

Пра большыя кропкі гаварылі і іншыя ўдзельнікі абмеркавання. Дырэктар Музея гісторыі Волькі Аічыннай вайны Сяргей АЗАРОНАК крывавава, напрыклад, палатыя паслугі ў сферы культуры.

— Мы не з'яўляемся вытворчым фактарам краіны, наша задача — душы берачы! — палымяна ўсклікаў дэлегат.

А безупынальна накрутка працэнтаў па платных паслугах, на яго думку, накружае супрацоўнікаў устаноў культуры мнствам неўласцівым ім функцыяў зарабляння грошай.

— Мы павінны займацца сваёй справай, а не падстаўляць плячо аічыннай прамысловасці. Платныя паслугі — не асноўны паказчык нашай работы.

Сустрэты апладысмантамі, ён натхніўся на новыя метафары.

— Наша задача — не каваць чырвоны, а выхоўваць патрыёта. І мы яе паспяхова выконваем!

Мітрапаліт Тадэвуш КАНДРУСЕВІЧ увёз некалькі цікавых прапаноў. Напрыклад, вызнаў ад падаткаў беларускіх бізнесменаў, якія займаюцца дабрачынасцю. У Еўропе такія стымулы ўжо даўно практыкуюцца, а нашы падпрымальнікі дагэтуль не рвуцца «чыніць дабро».

— Мы рамантуем касцёлы, іх нам не перадаюць, і мы за гэта павінны плаціць падаткі. Трэба неяк удаканславаць заканадаўства, — мяркуе рэлігійны дзеяч.

Усе на медалі

Забеспячэнне якасці і даступнасці медыцынскіх паслуг — вось прырытэты далейшага развіцця сістэмы аховы здароўя. Даручэнне ўкараняць высокія тэхналогіі не толькі ў рэспубліканскіх цэнтрах, але таксама і ў абласных, і нават раённых установах зроблена на самым высокім узроўні. Высакаякая спецыялізаваная дапамога павінна быць даступнай у рэгіёнах. Такія ключавыя ўстаноўкі. Многія аперацыйныя ўмяшанні ўжо робяцца на рэгіянальным узроўні, адзначае намеснік міністра аховы здароўя Іван РЫЖКО. Напета, напрыклад, па новую вырку не трэба будзе ехаць у сталіцу — перасадкі панчуну праводзіць Брэсцкая і Гомельская абласныя бальніцы.

Пры ўсім тым не менш важнай інфарматызацыя медыцынскіх паслуг — без яе сёння нукды. У наступным п'ягодкі будзе прыкладзена шмат намаганняў, каб укараніць інфармацыйныя тэхналогіі ў сферы аховы здароўя. Гэтую тэму дахнуў пры абмеркаванні і галоўны ўрач Салігорскай цэнтральнай раённай

бальніцы Аляксандр ЛАПУСТА:

— Ідэальны варыянт — каб пацыент не меў ніякага дачынення да бальнічных карткаў, каб уся інфармацыя захоўвалася ў базе і была даступная ў любы час.

Дэлегат падзяліўся з калегамі многімі сваімі назраннямі і народжанымі іі прапаноўмі. Напрыклад, пра таталянае абследаванне пацыентаў старэйшага ўзросту.

— Вельмі часта даводзіцца сутыкацца з запущанымі выпадкамі розных захворванняў, анкалогіяй, у прыватнасці. І калі ў іх пытаешся «Чаму ж вы раней не прыходзілі?», некаторыя адмахваюцца, што часу не было, а некаторыя кажуць: «Чаму ж вы мяне не прымуслі?» Прымуслі мы насамроч нікога не можам, але ж... Нашы калегі на захадзе пазаўваляюць пацыентаў дыспансэрэзацыю (медаліцай, калі па-проста-му, — Аўт). Можна, і нам варты раздзеліцца магчымасці ўвадзення абавязковай дыспансэрэзацыі...

Заслугоўваюць увагі і другія ідэі дэлегата: зрабіць абавязковымі для ўсіх педагогаў прышчэпкі ад грыпу, а таксама абавязваць прадпрыемствы аплачваць першыя пяць дзён бальнічнага ліста. «Гэта кроўна зацікавіць кіраўнікоў кляпавіцца пра здароўе сваіх падначаленых», — упэўнены дэлегат Усебеларускага сходу.

Прышчэпка ад хлусні

Агляд медычных здабыткаў і цяжкасцяў зрабіла першы намеснік міністра інфармацыі Беларусі Лілія АНАНІЧ. Яна запэўніла ўдзельнікаў рэспубліканскага форуму, што беларуская інфармацыйная прастора склалася моцнай, адкрытай і забяспечена кожнаму права на атрыманне і распаўсюджванне інфармацыі. Калі раней у нас было 150 СМІ, то цяпер ажно паўтары тысячы.

Прычым толькі адна траціна — дзяржаўныя СМІ. Значыць атмасфера канкурэнцыя.

Асаблівы ацэнт першы намеснік міністра зрабіла на ўнікальнай, па сутнасці, аічыннай практыцы. Так, толькі ў нас дзейнічае спецыяльны ўказ аб крытычных выступах у СМІ. Ні адзін з іх не застаецца без рэакцыі кампетэнтных органаў. І ў многім дзякуючы гэтаму, відаць, беларусы давяраюць аічынным СМІ.

— Вельмі важна, каб грамадскую думку ў краіне фарміравалі нацыянальныя СМІ, — адзначае Л. Ананіч. Паводле яе звестак, сацыяльныя апьтанні апошніх пяці гадоў паказваюць, што так і ёсць.

Таму, на думку першага намесніка міністра, у беларусы ёсць добрав прышчэпка ад хлусні, якая сыходзіць з замежных тэлеэкранаў.

— Наша насельніцтва давярае нацыянальным СМІ, — рэзюмуе спадарыня Ананіч.

А ця, у сваю чаргу, удзімаюць зладзённыя пытанні, інфармуе беларусы пра асноўныя дасягненні краіны. Як гэта робіць фотальным «Беларусь стваральная», падтрыманы журналістамі інфармацыйнага агенства БЕЛТА. Уласны асобнік выдання ёсць цяпер і ў кожнага дэлегата. Праўдзіваць, аб'ектыўнасць, прыстойнасць, стваральнасць — а вось яны, ключавыя прычынкі інфармацыйнай паліткі ў Беларусі. А ўсё сказанае дэлегатамі буйнога рэспубліканскага форуму сказана не ўпустую.

Але патрапіла па адрасе і, несумнянна, знойдзе адлюстраванне ў канкрэтных дзяржаўных рашэннях.

Зоя ВАРАНЦОВА.

НАДЗЭННАЕ

САЦЫЯЛЬНЫЯ ВЫДАТКІ НАБЯРУЦЬ «ВАГУ»

Сяргей ГРЫБ

МАДЭРНІЗАЦЫЯ аічыннай эканомікі немагчыма без павышэння ўзроўню і якасці жыцця грамадзян нашай краіны — такую думку выказаў віцэ-прэм'ер урада Уладзімір ПАТУПЧЫК падчас работы секцыі прадстаўнікоў аховы здароўя, фізікультуры і спорту ў рамках IV Усебеларускага народнага сходу. Які нагадаў віцэ-прэм'ер, на працягу наступных пяці гадоў мы павінны ўвайсці ў лік першых 50 краін па ўзроўні развіцця чалавечага капіталу. Дарчы, варты заўважыць: паводле ацэнак ААН, па гэтым паказчыку па выніках мінулага года Беларусь займала 68 месца, а па выніках года бягучага мы можам палепшыць уласны рэйтынг яшчэ на 7 пазіцыі.

ДЗЕ ЗАРПЛАТА, ТАМ СПЕЦЫЯЛІСТЫ

Укладанні ў развіццё эканомікі — справа, безумоўна, важная. Разам з тым, адзначыў віцэ-прэм'ер, у краіне традыцыйна не застаюцца па-за ўвагі сацыяльныя праграмы. Сёлета удзельная вага выдаткаў на сацыяльную сферу ў кансалідаваным бюджэце складала больш чым 53 працэнты — гэта 19,2 трлн рублёў. Аднак ужо ў 2011 годзе гэты паказчык павялічыцца адразу да 27 мільярдў. Прычым фінансаванне базавых галін узрасце на 40 працэнтаў.

— Урад таго, адной з галоўных умоў мадэрнізацыі эканомікі з'яўляецца павелічэнне зарплат, — запэўніў Уладзімір Патупчык. — Выдаткі на гэта таксама ўзрастуць. Бо зразумела: толькі так можна захаваць людзей да працы, а таксама — замацаваць у краіне кваліфікаваныя і спрактыкаваныя кадры.

«ЖЫЛЛЁВАЕ ПЫТАННЕ» ДЛЯ СТУДЭНТАЎ ЗНІКНЕ

Той факт, што Беларусь можа рытаваць па-сапраўднаму кваліфікаваных спецыялістаў, прызнаны ва ўсім свеце. Па індэксе ўзроўня развіцця адукацыі мы апрадэжаваем такія краіны як Швейцарыя, Чэхія, Германія, Польшча, Расія, Японія, Ізраіль, Вялікабрытанія. Нездарма аічынны дыплом мае высокую каціроўку. За апошнія пяць гадоў колькасць замежных студэнтаў у беларускіх ВНУ ўзраста амаль удвая — практычна да 10 тыс. чалавек.

У той жа час, падкрэсліў віцэ-прэм'ер, аічынныя ВНУ павінны надаваць большую увагу павелічэнню сваёй інавацыйнага патэнцыялу — гаворка аб працягу стварэння навукова-тэхнічных парку і інавацыйных цэнтраў. Задача ж нумар два — прывесці падрыхтоўку кадраў у адпаведнасць з рэальнымі патрэбамі рынку. Так, вызначана: да 2014 года доля выпускнікоў з вышэйшай інжынерна-тэхнічнай адукацыяй павінна дасягнуць 28 працэнтаў, а доля спецыялістаў па камунікацыях, правазнаўцаў і эканамістаў — зменшыцца да 30 працэнтаў. Такім чынам, тут мы павінны выйсці на ўзровень Еўропы.

Таксама значны напрамак — вырашэнне сацыяльных праблем навучэнцаў. У прыватнасці, Уладзімір Патупчык паведаміў: да 2012 года ёсць намер у асноўным зняць усё пытанні з забеспячэннем інтэрнатамі іншагародніх студэнтаў ВНУ ў сталіцы.

СІРОТАМ ТРЭБА МЕЦЬ СЯМ'Ю

Адукацыя — яшчэ і выхаванне. Аднак практыка сведчыць: часам гэтая тэма з'яўляецца актуальнай не толькі для навучэнцаў. Адной з сапраўды вострых праблем апошняга часу заставалася так званая сацыяльнае сірочтва ці сірочтва пры жывых бацьках. Праўда, малаюк тут змяняецца.

Паводле слоў Уладзіміра Патупчыка, больш жорсткія падыходы да гора-бацькоў даюць плён. Колькасць бацькоў, якія пазаўваляюцца сваёй праваю, зменшылася на 40 працэнтаў, а колькасць адмоў ад дзядзё — адразу ўтрая. Амаль на 2 тысячы чалавек скарацілася і колькасць дзядзё, што засталіся без бацькоўскай апекі.

— Адметна, што сёння з 26 тысяч такіх дзядзё каля 70 працэнтаў знаходзіцца ў апякунскіх сем'ях, у прыхільных бацькоў і ў дзіцячых дамах сямейнага тыпу, — заўважыў віцэ-прэм'ер. — Прычым сямейныя формы выхавання сірот будучы падтрымліваюцца і надалей.

ГАЛОУНЫ РЭЗЕРВ — ПАЛІКЛІНІКА

Рост народжалнасці, пэўнае павелічэнне сярэдняй працягласці жыцця, замакруджанне тэмпаў скарачэння насельніцтва — вось вынікі цяперашняй праграмы дэмаграфічнай бласкеі. Разам з тым казачы працягавыя поспехі тут пакуль заўчасна — колькасць жыхароў Беларусі працягвае скарачацца. У сувязі з гэтым бліжэйшым часам плануецца раздзеліць дадатковыя меры па падтрымцы сем'яў, і ў тым ліку з тым, каб зарыентаваць семі на надражэнне другога дзіцяці. Аднак не менш значны напрамак — і зніжэнне ўзроўню смяротнасці.

Уладзімір Патупчык адзначыў: дзякуючы ўкладанню сродкаў у сучасныя тэхналогіі аічыннай медыцыны зрабіла вялікі крок наперад. У Беларусі з 5-10 да 75 працэнтаў павялічыўся паказчык жыццянага дзядзё з анкагенеталагічным захворванням, медыкам удаецца зрахоўваць немаўля, які нарадзіліся з вагой крыва больш за 500 грамаў, у краіне ўжо робяцца звышскладаныя аперацыі па перасадцы сэрца, печані, падстраўнікавай залозы. Па сутнасці, выпадае казачы: неабходнасць накіравання нашых грамадзян на лячэнне за мяжу паступова зводзіцца да мінімуму. Больш за тое, сёлета аічыннай медыцына павінна аказаць паслугі на суму каля 15,5 млн долараў іншаземцам.

— Аднак пры гэтым нельга не прызначаць, што не можа задаволіць стабільнасць па смяротнасці ад інфаркту, інсульту, анкалогіі, — кажа Уладзімір Патупчык. — І галоўны рэзерв для палепшэння сітуацыі — нашы паліклінікі. Таму ў якасці асноўных напрамкаў на бліжэйшыя пяць гадоў вызначана тэхнічнае пераўзбраенне паліклінік, укараненне высокіх медыцынскіх тэхналогій у рэгіёнах, а таксама вырашэнне ці не найбольш вострага «кадравага пытання».

Сур'ёзныя планы датычацца і фармацэўтычнай галіны. На працягу наступных пяці гадоў усё вытворчасці краіны павінны быць сертыфікаваныя на адпаведнасць патрабаванням стандарту GMP. Гэта дазволіць павялічыць экспарт аічынных лекаў удвая. А доля беларускіх лекавых сродкаў у агульным аб'ёме спажывання на ўнутраным рынку складзе як мінімум 50 працэнтаў.

КОЖНЫ

Рой Мядзведзеў развязаў многія стэрэатыпы пра Беларусь

Выдадзена яндаўна кніга вядомага расійскага гісторыка і публіцыста Роя Мядзведзева «Аляксандр Лукашэнка. Феномен беларускай мадэлі» развязаў многія стэрэатыпы пра Беларусь. Такую думку БЕЛТА выказаў палітолаг, галоўны рэдактар часопіса «Беларуская думка» Вадзім ГІГІН.

Паводле яго слоў, Рой Мядзведзеў, працуючы над кнігай, правёў вялікую даследчую работу. Каб лепш зразумець сітуацыю, аўтар кансультаваўся з вядучымі беларускімі экспертамі. «У выніку Рой Мядзведзеў давёўся развязаць многія стэрэатыпы, якія, на жаль, склаліся пра Беларусь у некаторых прадстаўнікоў экспертнай супольнасці Расіі дзякуючы старанням нядобрасумленных мас-медыя», — лічыць беларускі эксперт.

Ён падкрэсліў, што гэта праца не з'яўляецца біяграфічным нарысам. «Гэта апавед аб навейшай гісторыі Беларусі, спроба прааналізаваць шлях, які прайшла краіна за два апошнія дзесяцігоддзі», — так характарызуе працу Вадзім ГІГІН.

У працэсе работы над кнігай аўтар стараўся лепш зразумець краіну, з якой Расія будзе Саюзную дзяржаву. Ён прааналізаваў многія адкрытыя крыніцы, і перш за ўсё перыядычны друк Беларусі і Расіі. «Мне асабліва прыемна, што многія звесткі пра нашу краіну аўтар узяў з публікацый нашага часопіса», — падкрэсліў Вадзім ГІГІН. Дарэчы, «Беларуская думка» публікавала асобныя главы з гэтай кнігі.

Беларускі палітолаг высока ацаніў творчую працу Роя Мядзведзева. «На мой погляд, атрымалася даволі цікава. У любым выпадку, кожнае такое выданне аб нашай краіне, якое выходзіць за мяжой, працуе на імідж Беларусі, на тое, каб пра нашу краіну ведалі больш, каб пра шлях, якім развіваецца Беларусь, у людзей у свеце была аб'ектыўная і даступная інфармацыя. У гэтым сэнсе новую кнігу Роя Мядзведзева можна толькі вітаць», — адзначае Вадзім ГІГІН.

ПАРАДАК РАЗЛІКУ ПРЫЧЫНАЙ НАВАКОЛЬНАМУ АСЯРОДДЗЮ ШКОДЫ Ў БЕЛАРУСІ СПРАШЧАЕЦЦА

У Беларусі спрашчаецца парадак разліку прычыненай навакольнаму асяроддзю шкоды. Гэта прадугледжана ўказам № 618 «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў ва Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 24 чэрвеня 2008 г. № 348», які 3 снежня падпісаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

Указ падрыхтаваны ў мэтах прывядзення асобных палажэнняў ўказу № 348 у адпаведнасць з пазней прынятымі заканадаўчымі актамі: Кодэксам аб зямлі, Законам Рэспублікі Беларусь ад 16 снежня 2008 года «Аб ахове атмасфернага паветра» і нормама Асаблівай часткі Падатковага кодэкса Рэспублікі Беларусь.

Таксама ўнясены дапаўненняў і змяненняў ва ўказ № 348 абумоўлена неабходнасцю ўдакладнення парадку разліку прычыненай шкоды ў сувязі са скарачэннем з 83 да 4 колькасці ставак падатку за сідд сцёкавых вод або забруджвальных рэчываў у навакольнае асяроддзе.

Дакументам прадугледжваецца раздзяленне забруджвальных рэчываў, па якіх вызначаныя граничныя дапушчальныя канцэнтрацыі, на 3 групы і ўсталяваныя таксама залежнасці ад класа небяспекі забруджвальных рэчываў (высокая, сярэдняя і нізкая ступень небяспекі).

Для аргументацыі прымянення пры разліку памеру кампенсацый шкоды, прычыненай навакольнаму асяроддзю ў выніку парушэння патрабаванняў у галіне аховы навакольнага асяроддзя пры наступленні ў выніку забруджвальных рэчываў, уводзіцца 12 такт замест 642.

Пералік такс дапоўнены таксама для разліку памеру кампенсацый шкоды, прычыненай навакольнаму асяроддзю ў выніку размяшчэння лабочных прадуктаў вытворчасці (малочнай сыраваткі, гною, памёту).

У мэтах рэалізацыі эканамічнага механізма прыродадарыстання ўказ № 348 дапоўнены дадаткам 7 «Таксы для вызначэння памеру кампенсацый шкоды, прычыненай навакольнаму асяроддзю ў выніку размяшчэння адходаў па-за сцянкінаванымі месцамі, што не вядуць да дэградацыі зямель (глебы)». Зыходзячы з практыкі прымянення ўказу № 348, спрашчаны парадак вылічэння памеру кампенсацый шкоды пры забруджванні зямель (уклучачоу глебу) адходамі.

Таксама ўнесены зьмяненні ў дадаткі да ўказа № 348. Удакладнены назвы дадаткаў і некаторых такс. Дадатка 5 дадзены ў новай рэдакцыі. У мэтах удзельнення адказнасці за дэградацыю зямель лясога фонду таксы, прадугледжаныя ў ім, павялічаны ў 2 разы.

Змяненні, якія ўносяцца ўказам № 618, дадуць магчымасць спрашчэння парадка разліку шкоды, прычыненай навакольнаму асяроддзю, рэалізаваць механізмы экалагічнага страхавання. Гэта не запатрабуе дадатковых бюджэтных сродкаў. Указ уступае ў сілу з 1 студзеня 2011 года.

У БЕЛАРУСІ ПАСЯПРАНЫ ПЕРАЛІК РЭСПУБЛІКАНСКІХ ПУНКТАЎ МЫТНАГА АФАРМЛЕННЯ

Пералік рэспубліканскіх пунктаў мытнага афармлення, размешчаных на перадацных чыгуначных станцыях, дапоўнены пунктам мытнага афармлення «Барбароў». Адаведзеў ўказ № 619 падпісаў 3 снежня Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

Указ прыняты з мэтай выключэння непразрадных выдаткаў пры перавозцы тавараў, у тым ліку нафтапрадуктаў, што ўзвясця ў ААТ «Мазырскі НПЗ» і вывоззяцца з яго тэрыторыі, удасканалення лагістыкі пры пастаўках нафты з Венесуэлы.

Прыняцце ўказу даць магчымасць скарачыць час на мытнае афармленне і затраты на перавозку тавараў, якія паступаюць на тэрыторыю ААТ «Мазырскі НПЗ» і адпраўляюцца з яго тэрыторыі чыгнікамі, за кошт змянення схемы дастаўкі такіх тавараў і выключэння неабходнасці іх змяшчэння пад працэдуру мытнага транзіту.

Указ уступае ў сілу пасля яго афіцыйнага апублікавання. Праэ-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

БЧ укарняе новы фармат пасажырскіх перавозак

У бліжэйшыя пяць гадоў Беларуска чыгунка плануе ўкараніць новую канцэпцыю пасажырскіх перавозак. Як паведаміў кіраўнік чыгуначнай адміністрацыі краіны Анатоль Сівак, усё разнавіднасці перавозак пасажыраў будуць класіфікаваныя на лініі: міжнародныя, рэгіянальныя, міжрэгіянальныя, гарадскія і камерцыйныя. У залежнасці ад паслуг, якія аказваюцца, камфорту і тэхнічных характарыстык гэтыя лініі таксама падзяляць на катэгорыі: эканом-і бізнэс-клас. Рэалізацыя гэтага праекта патрабуе мадэрнізацыі чыгуначнай інфраструктуры краіны, абнаўлення рухомага саставу. У бліжэйшыя гады намечана набыць 29 сучасных электрацягнікоў, 20 дызель-цягнікоў і 182 пасажырскія вагоны.

Адначасова будуць электрыфікаваныя чыгуначныя лініі на ўчастках Асіповічы — Гомель, Жлобін — Калінкавічы, Маладзечна — дзяржмагістра. Анатоль Сівак таксама паведаміў, што на шэрагу ўчасткаў дарогі прадуладжана павышэнне хуткасці руху пасажырскіх цягнікоў да 140—160 км/гадзіну.

Міхаіл МІХАЙЛАЎ, «Мінск—Навіны».

Уважаемые акционеры ОАО «Универсам «Северный»!

Общество уведомляет Вас о возобновлении права требовать выкупа акций для акционеров, не принявших участие 06 декабря 2010 года во внеочередном общем собрании акционеров или голосовавших против принятия решения по вопросу № 2 выкупных акций: (О реорганизации Общества) на следующих условиях:

1. Вид, категория ценных бумаг: акции простые (обыкновенные).
2. Цена выкупа акции: аннулирование.
3. Цена приобретения акции: 118 696 рублей.
4. Срок, в течение которого осуществляется выкуп: подача акционерами заявлений с требованием о приобретении Обществом акций, прием заявлений: с 06 декабря 2010 года по 04 января 2011 года; заключение договоров купли-продажи акций и оплата акций осуществляется в срок с 05 января 2011 года по 03 февраля 2011 года.
5. Общая сумма денежных средств, направляемых Обществом на выкуп акций по требованию акционеров, не может превышать десяти процентов стоимости чистых активов акционерного общества на дату принятия настоящего решения.
6. В случае, если общее количество выкупных, предложенных для выкупа по требованию акционеров, превышает количество акций, которое может быть приобретено акционерным обществом с учетом указанного выше ограничения, акции выкупаются у акционеров пропорционально заявленным требованиям.
7. Приобретение акций Обществом по требованию акционеров не осуществляется в случаях установления законодательством соответствующих запретов (ограничений).
8. Адрес, по которому будут приниматься заявления акционеров (письменная форма, в т.ч. почтовое заказное сообщение) с требованием о приобретении Обществом акций, и заключается договоры купли-продажи акций: 220131, г. Минск, ул. Мирадзінскаго, 3.
9. Расходы, связанные с оформлением и исполнением договора, несет Получатель.

Список акционеров ОАО «Универсам «Северный», акции которых должны быть выкуплены Обществом по требованию его акционеров, составляется на основании данных реестра владельцев акций от 01 декабря 2010 года, на основании которого был составлен список лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, повестка для которого включает вопросы, принятие решений по которым повлекло за собой возобновление у акционеров права требовать выкупа акций Общества.

У суд Докшыцкага раёна Віцебскай вобл. паступіла заява аб аб'яве памерлым КІМСТАЧА Юрыя Сямёнавіча, 10 сакавіка 1947 года нараджэння, уладжэнца в. Асавок Докшыцкага раёна Віцебскай вобл., месца знаходжання якога невядома. Апошняя вядома месца жыхарства: г. Докшычы, вул. Маякоўскага, д. 52, кв. 2. Прасім грамадзян і орыдычных асоб, якія маюць звесткі пра Кімстача Юрыя Сямёнавіча, паведаміць суду Докшыцкага раёна на працягу двух месяцаў з моманту публікацыі.

Телефон для справок: 8 (017) 261 04 99. Наблюдательный совет.

У суд Докшыцкага раёна Віцебскай вобл. паступіла заява аб аб'яве памерлым КІМСТАЧА Юрыя Сямёнавіча, 10 сакавіка 1947 года нараджэння, уладжэнца в. Асавок Докшыцкага раёна Віцебскай вобл., месца знаходжання якога невядома. Апошняя вядома месца жыхарства: г. Докшычы, вул. Маякоўскага, д. 52, кв. 2. Прасім грамадзян і орыдычных асоб, якія маюць звесткі пра Кімстача Юрыя Сямёнавіча, паведаміць суду Докшыцкага раёна на працягу двух месяцаў з моманту публікацыі.

ЯГО ВЯЛІКАСЦЬ БРЫГАДЗІР

— Для нас ён — аўтарытэт, — кажуць іншыя мантажнікі, муляры і электразваршчыкі. — Ён прывыў нам любоў да прафесіі, да будоўлі.

Брыгада Краўчанкі першай прыходзіць на ўзвядзенне аб'ектаў з бетонных каркасаў. Сыходзіць... апошняй, калі дом пад дахам. Канструкцыя павінна быць супернадзейнай, і таму права на памылкі ў будаўніцтве няма.

Мікалай РАДАМАН:

«Я ВЕРУ Ў СВАІХ ЛЮДЗЕЙ»

З кіраўніком СВК «Агракамбінат Сноў» Мікалаем Радаманам я ўпершыню сустражусь, калі ён узначыў гаспадарку. І вось пер шасці гадоў я зноў у кабінце старэйшы.

Што змянілася за гэты час у Снове? Ці не апусціў сённяшні кіраўнік пачку, якую ў свой час падняў Герой Беларусі Міхаіл Карчмі? Менавіта з гэтага пытаньня і пачалася наша размова.

— Адзначу, што ўтрымліваць дасягненні заўсёды цяжка, чым ісці да іх. А калі тыо плану пацям твай папярэднік, то не неабходна было трымаць, бо кожны ў адваротным выпадку папракне: «Вось пры Карчміту вынікі былі, а сёння што?». У мяне не было іншага вываду, як ісці наперад. Я павінен быў даказаць людзям, што яны не памыліліся, выбраўшы мяне кіраўніком. Дадам толькі, што моцны падмурк гаспадаркі закляў яшчэ раней Герой Сацпрацы Якаў Алжсанкі — яго ўклад таксама ваажкі.

— Удалося даказаць? Праўда, далі дзе? — За шасці гадоў вытворчасць мяса ў нас вырасла ў 1,5 раза. А вытворчасць малака падвоілася. Сёння сярэдня даход ад каровы 9,3 тысячы кілаграмаў, а раней быў 7,2 тысячы. Дынамічна развіваецца і птушкаргоддзё. Не хачу стамліцца лічбамі, прывяду толькі паказчыкі за апошнія два гады. У 2009 годзе мы далі 6 тысяч тон мяса птушкі, а сёлета ўжо 7,3 тысячы, а да 2012 года даявядзём гэты паказчык да 11 тысяч тон. У гэтым годзе пабудавалі 5 птушніцкаў і ў наступным узявдзем яшчэ столькі ж. Актыўна развіваецца і свінагадоўля.

— Мікалай Вячаслававіч, вынікі працы вашага калектыву значныя і вядомыя ў краіне, але ж паказчыкі гэтыя таксама маюць межы.

— Бязмежны толькі космас, а нам патрэбна стабільнасць. На доў і 9,5 — 10 тысяч кілаграмаў ад каровы нас задаволілі б. Але чым вышэй на доў, тым меншая рэнтабельнасць. Пры такіх надоях павінен быць збалансаваны рацыён кармоў. Вось і даводзіцца насычаць іх бялком. Закупляем у год

каля 5 тысяч тон совага шроту, 4 тысячы тон сланечнікавага і 300 тон рыбнай мукі. Расслабляцца нельга. Неабходна змяніаць затраты на вытворчасць аднаго кілаграма малака і мяса. Што датычыцца ўраджаю збожжа, то было б шчасце, калі б ураджай з года ў год быў стабільны і ў межах 80—90 ц/га. На зямлях нашага камбіната ураджай дасягаў і 94,3 ц/га, але тако бывае не штогод. З надвор'ем трэба лічыцца.

— Палічы нашых каромў за поўныя сельгаспрадукцыі. Праблемы са збытам ёсць?

— Мы першыя ў рэспубліцы працуем па наступнай схеме: зямля — корм, ферма і комплекс — мяса і малако, перапрацоўка прадукцыі — фірмовы гандаль (стол славяўца). Прадукцыя наша запатрабаваная. На экспарт ідуць мясныя кансервы, мяса птушкі, свіна і далікатныя каўбасы. У параўнанні з мінулым годам экспарт вырас на 84 працэнты, і гаспадарка на ім зарабіла 6 мільянаў 780 тысяч долараў. Рэалізуем прадукцыю і праз сваю гандлёвую сетку.

— А вы маглі б да сябе далучыць яшчэ некалькі знябданных гаспадарак, як гэта робіць іншыя моцныя сельгаспрадзукцыі — няхай і не па сваёй волі?

— Гэтакраў 3-5 тысяч зямлі ўзялі б, бо нам неабходна кармавая бялковая сыравіна, бабовыя культуры

— Моцнымі маразмамі нас не напахоць, а вышынёй — тым больш, — кажа брыгадзір адзінай у сталіцы брыгады мантажнікаў будаўнічых канструкцый Міхаіл Краўчанка, кіруючы ўсталяваннем бетоннай сцяны на новабудоўлі ў мікрараёне Маскоўшчына-6. — Працуем у любое надвор'е, каб за намі не было ні затрымак, ні прастоеў.

З тых часоў, калі Міхаіл Мікалаевіч Краўчанка прыехаў у беларускую сталіцу ўзводзіць «спальныя» мікрараёны, мінула тры дзясяці гадоў. Шабаны, Зялёны Луг, Паўднёвы Захад, Захад 1, 2, 3 і 4 узводзіліся і яго рукамі таксама. Будаваў шматкватэрныя дамы ў Чэрвеньскім раёне, Фаніпалі, Бараўлянах. У ААТ «Мінскі домабудуўнічы камбінат» шмат высакакласных спецыялістаў, але кіраваць брыгадай з 25 чалавек на будоўлі, дзе выкарыстоўваюцца спецыяльныя вырабы камбіната, даверана менавіта яму — адказнаму і вопытнаму прафесіяналу. Ён дасканала выконвае сваю справу і здольны наладзіць у калектыве спрыяльныя для працы мікраклімат. Нават дэлегантам на Усебеларускі Сход домабудуўнічы камбінат вылучыў менавіта Краўчанку.

Міхаіл Краўчанка родам з Дрыбінскага раёна, а дыплом спецыяліста ён атрымаваў у Мясціслаўскім ПТВ. Апошнюю прафесію лёгкага не называе. А што звязаў лёс менавіта з ён — нават ганарыцца. І свайго старэйшага сына Сяргея блаславіў на такі ж працоўны шлях. Цяпер яны разам маюць бетонныя каркасы, каб у выніку мінчанам жылося бяспечна, зручна і камфортна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Аляксандр БАГДАНОВІЧ:

«ТРЭБА РАДАВАЦЦА, ШТО БУДУЮЦА ЛЯДОВЫЯ ПАЛАЦЫ»

Аляксандр Багдановіч, алімпійскі чэмпіён, які ў каноз-двойцы разам з братам Андрэем перамог на дыстанцыі 1000 метраў на Алімпіядзе ў Пекіне. Але і пасля Алімпійскіх гульняў спартсмены не сцямяюцца здзіўляць беларускіх бальешчыкаў сваімі вынікамі. Сёлета браты Багдановічы сталі сярэбранымі прызёрамі чэмпіянату свету, які праходзіў у Познані (Польшча). Увогуле нацыянальная зборная па веславанні аярнула за планетарнага першынства з 3 залатымі медалямі, 3 сярэбранымі і 1 бронзай, заняўшы трэцяе агульнакаманднае месца пасля венграў і немцаў. Зразумела, што алімпійскі чэмпіён пра праблемы спорту ведае не па чутках, менавіта ён — дэлегат чацвёртага Усебеларускага народнага сходу.

— Аляксандр, пра што вы расказалі ўдзельнікам Усебеларускага сходу?

— Пра тое, што робіцца дзяржавай для спорту і як спартсмены гатовы аддзячыць дзяржаве.

— Цікава, і як спартсмены збіраюцца аддзячыць?

— Зразумела, сваімі высокімі вынікамі.

— Тады вернемся да першай часткі. Кантактучы на міжнародных турнірах з прадстаўнікамі іншых краін, вы, пэўна, вядата ведаеце, як фінансуецца спорт за мяжой. Давайце параўнаем.

Наш спорт фінансуецца нядрэнна. Проста большасць спонсараў у Беларусі аддаюць перавагу гульнявым відам спорту. У нацыянальнай зборнай па веславанні яны таксама былі б дарэчы. За мяжой спорт фінансуецца ў асноўным за кошт кантрактаў са спонсарамі. Таму ў нас дзяржава падтрымлівае спорт, які ні ў якой іншай краіне. Калі палічыць, колькі грошай з улікам колькасці насельніцтва выдаткоўваецца з бюджэту, мы будзем па-за канкурэнцыяй.

— У адной з самых паспяхоўных нацыянальных зборных, якой з'яўляецца каманда па веславанні, ёсць нейкія праблемы — з інвентаром, зборамі, фармакалогіяй?

— Не скажаць, што ёсць вялікія праблемы. Хоць апошнім часам наш дысплансэр не надта шмат выдае рэпартаў, і што самае дрэннае — іх у нас няма дзе купіць нават за свае грошы. У астатнім у нашай камандзе вопытныя і разумныя трэнеры. Трэнероўкі ў нас будуць у залежнасці ад надвор'я — калі вельмі халодна, мы займаемся ў трэнажарнай зале. Нядаўна ў каманду ўзліў выдатнага дыетолога. Так што ўсё ў нас нармальна.

— Зразумела, што стаўшы алімпійскім чэмпіёнам, вы атрымалі і кватэру, і грашовыя ўзнагароджаны. Але ці ўсе ўмовы створаны для таго, каб перспектывы спартсмен мог стаць алімпійскім чэмпіёнам? Ці былі ў вас з братам нейкія складанасці да вашай перамогі на Пекінскай алімпіядзе?

Зразумела, што спачатку было няпроста. Усё пачыналася з таго, што на юніёрскіх спаборніцтвах мы выйгралі 2 залатыя медалі, бронзу і сярэбро. Гэта быў чэмпіянат Еўропы сярод юніёраў. І пасля гэтага трапілі на трэнероўкі ў Белаэзёрск — там пры мінус 20 мы абмаржовалі рукі. Але мы прайшлі школу Шантаровіча. І пасля такой падрыхтоўкі мы занялі другое месца на чэмпіянаце свету сярод дарослых! Пасля гэтага стала працей, мы пачалі атрымліваць Прэзідэнцкую стypендэнду. Лягчыі становіцца, калі ўваходзіш у эліту спорту. Але каб трапіць у лік мадзейшых, трэба папрацаваць і паказаць вынік. Сёння малодшае пакаленне трэнеруецца ў іншых, больш спрыяльных умовах, але, калі б у нас не было трыпаў Белаэзёрска, не ведаю, ці быў бы алімпійскі медаль.

— Гэта значыць, што трапіўшы ў эліту, вы можаце выбраць краіну, у якой прайдуць зборы, і час, калі вы туды паедзеце?

— Зразумела, не. Зборы ў нас па-ранейшаму праходзяць у Мадэво. Галоўны трэнер павінен кלאпаціцца пра ўсю каманду, а не толькі пра алімпійскіх чэмпіёнаў. У нас ёсць таленавітае моладзь, якая паказвае надзвычайныя вынікі. А на зборы выдаткоўваецца не вельмі шмат сродкаў — усю каманду далёка не вывезеш. Нам задавальнае ўмовы ў Мадэво.

— А дзе трэнеруецца, скажам, нямецкія веславальшчыкі?

— У сьбе на радзіме, толькі на поўдні. А вось расіяне ездзяць у Паўднёвую Амерыку ці Паўднёвую Афрыку.

— На сёлённым чэмпіянаце свету расіяне ў агульнакамандным заліку сталі толькі чацвёртымі, прапусціўшы наперад нашу зборную...

— Нас задавальняе і Мадэво. Мы праводзім там тры месяцы за год — лістапад, снежань і люты. Там з'явіліся прыстойныя ўмовы: вялікая веславальная база, кавафі і гасцініца, якія для нас пабудавалі мясцовыя алігархі, былія веславальшчыкі.

— Наколькі вам дапамагае веславальны канал, які з'явіўся ў Брэсце?

— Гэта самы лепшы канал, які на сёння ёсць у Еўропе, і самы сучасны. Але там займаецца 5 веславальных спартыўных школ Брэста, плюс якая-небудзь нацыянальная каманда, скажам, па акадэмічным веславанні. Каналя на ўсё не хапае. Таму мы вялікія спадзяванні звязваем з каналам, які павінен пабудавецца ў Заспяў.

— Гэта значыць, вам ёсць што сказаць тым людзям, якія незадаволены, што ў нашай краіне будзеца шмат спартыўных аб'ектаў. Некаторыя, напрыклад, лічыць, што ў нас зашмат лядовых палацаў...

— Трэба радавацца, што будуецца лядовыя палацы! У кагосьці, напрыклад, сын расце, займаецца хакеем. Маргчы, што такі чалавек разумее, для чаго будуецца спартыўныя арны. Якчыма, у каго дзевяці выраслі і не цякаецца спортам, тым не падабаецца, што ў нас сродкі выдаткоўваюцца на такое будаўніцтва. Але найперш — гэта здароўе дзяцей, якія займаюцца ў спартыўных секцыях. Па-другое — гэта адраджэнне хакея. Зусім нядаўна мне давялося схадзіць на хакей на «Бабруйск-Арэне» — гэта неперадавальныя эмоцыі, і са мной пагодзяцца ўсе бальешчыкі.

Алена АУЧЫНІКАВА.

«АТРЫМАЎ ДОБРУЮ АДУКАЦЫЮ — АБАВЯЗКОВА БУДЗЕШ ПАСПАХОВЫМ У ЖЫЦЦІ»

У гэтым перакананы студэнт 5 курса факультэта гісторыі і сацыялогіі Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы Аляксандр ГОРНЫ.

— Беларусь — маладая краіна. Чацвёртая частка яе жыхароў — моладзь, і таму зразумела наш глыбокі інтарс да праекта Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця рэспублікі на бліжэйшыя пяцігодку. Мае зносіны са студэнтамі паказваюць, што ўзровень сацыяльнага аптымізму, жадання удзельнічаць у развіцці беларускага грамадства ўзрастае. Кожны з нас разумее, што будучыня нашай краіны ў многім залежыць ад стваральнай працы маладых.

Асабліва важнай лініі сферу адукацыі і навукі. Калі атрымаў добрую адукацыю — абавязкова будзеш паспяхоўным у жыцці. Самому вырайсці свой адукацыйны і прафесійны шлях сёння нескладана: ёсць розныя ўзроўні, формы, тэрміны навучаньня, было б жаданне.

Студэнцкая стypендэнца пастаянна расце. А памер стypендыі аспірантаў — адзін з самых высокіх у СНД. Штогод у ВНУ краіны павялічваецца колькасць бюджэтных месцаў. Вядома, частка студэнтаў вучыцца на платнай аснове. Аднак калі ты дасягнуў высокіх паказчыкаў у вучэбнай, навуковай і грамадскай працы, то можаш атрымаць зніжку на аплату навучаньня да 60 працэнтаў. Да таго ж, студэнты-платнікі шырока карыстаюцца правам на атрыманне адукацыйнага кредыту на льготных умовах.

Наша сістэма адукацыі дынамічна развіваецца. Напрыклад, за апошнюю пяцігодку ў Гродзенскім дзяржаўным ўніверсітэце імя Янкі Купалы створана пяць новых факультэтаў, распачата падрыхтоўка па трынаціці сучасных, запатрабаваных на рынку працы спецыяльнасцяў. І я, вядома, што такія змяненні адбываюцца ва ўсіх вышэйшых навуковых установах краіны. Пры гэтым якасць адукацыі не зніжаецца, што ацанілі і замежныя грамадзяне, колькасць якіх сярэд студэнтаў толькі нашага ўніверсітэта за апошні год павялічылася ўдвая.

Дзяржава стварае спрыяльныя ўмовы для развіцця талентаў, іх запатрабаванасці ў далейшым жыцці. Менавіта гэтым мотам служыць спецыяльныя фонды Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. За пяцінаціць гадоў фондам па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў заахвочаныя прэміямі і стypендыямі больш за дваццаць тысяч маладых людзей, у тым ліку больш за дзве тысячы — гэта прадстаўнікі Гродзенскай вобласці. Я таксама быў удастоены стypендыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Лічу, што прэзідэнцкія прэміі і стypендыі — гэта не толькі матэрыяльная пад-

трымка, але і вялікі маральны стымул, адказнасць перад сябрамі, выкладчыкамі, перад самім сабой, а галоўнае — перад сваёй краінай.

Студэнцкая моладзь, разумеючы, што краіна ідзе па

Аляксандр ЛАПАЦЕНТАЎ — дэлегат ІV Усебеларускага народнага сходу ад Магілёўскай вобласці. Ён кіруе СВК «Калгас «Радзіма» Бялыніцкага раёна.

— Я бяру ўдзел ужо ў трэцім народным сходзе, — расказаў напярэдні Аляксандр Міхайлавіч. — Калі казаць пра мінулыя уражанні проста, то тады і не меркавалася, што ўсе намеры і планы спрадзяцца. Але ж мы роўнасна ідзем па абраным шляху. У нашай «Радзіме» вытворчасць валовай прадукцыі ад таго першага сходу павялічылася ў 11 разоў!

«Калгас «Радзіма», адзін з лідараў аграпрамысловага комплексу рэгіёна, складаецца цяпер з 4-х сельскіх гаспадарак, злучаных у адну буйную. Прычым у гэтай аб'яднанай гаспадарцы павінны былі б працаваць 900 чалавек, а насамрэч калгас сёння налічвае 350 працаўнікоў. Гэта, адназначна, Ляпацентаў, сведчыць пра значнае павелічэнне прадукцыйнасці працы.

Сярэдні заробак у «Радзіме» цяпер складае 876 тысяч рублёў, па-ведаму старшыня.

— Так, нібыта і нямае, але яшчэ і не 500 долараў, як таго патрабуе кіраўніцтва краіны. Але і такі заробак цалкам магчымы. Ведаецца, узяць і падняць заробак — гэта проста. А вось заробіць яго, адпаведна павялічыць аб'ём вытворчасці — вось гэта задача. Тут трэба працаваць!

Хутка споўніцца тры дзесяці гадоў, як Аляксандр Ляпацентаў узначальвае «Радзіму». Ён летася тры лаўрэатам прэміі Магілёўскага аблвыканкама «Чалавек года». Увагу грамадскасці да кіраўніка сельскай гаспадаркі ў Бялыніцкім раёне прыцягнулі не толькі вытворчыя поспехі, але і створаная ў СВК эфектыўная сістэма зааховання працаўнікоў.

У першую чаргу — заахованню ў здаровым ладзе жывіц, таму нездарма «Радзіму» на Магілёўшчыне называюць «здоровым калгасам». На агульным сходзе ў гэтай гаспадарцы работнікі і кіраўніцтва гаспадаркі гасавалі не толькі за перспектывнае паказчыкі па аб'ёмах і маля, але і за колькасць тых, хто кіне курцы і далучыцца да цярозга ладу жыцця. Прычым гэта не проста дэманстрацыйны крок, а магчымы атрымаць грашовы дадатак да заробку.

Цяпер ужо ніхто не ўгадвае, як удзельнікі ранішніх нарадаў на мехдвары праз лічаныя хвілінкі не бачылі адзін аднаго ў клубах цыгарэтнага дыму. Больш за 15 гадоў таму сам Аляксандр Міхайлавіч вырашыў кінуць курцы, за ім пацягнулі людзі, і гэта стала пачаткам стварэння той самай працы, якую сёння прыводзіць у прыклад на ўсіх нарадах па падтрымцы здаровага ладу жыцця ў працоўных калектывах.

Справа ў тым, што тут нікога не прымушаюць гавтаць быць здаровым і дысцыплінаваным, а працуе матэрыяльная зацікаўленасць: не курцы чалавек — 10% прэміі, не курцыце ся ферма, напрыклад, — у гэтым працаўнікам на ёй плаціць 15%. Таксама даплачваюць за высокатэхналагічную працу і добрыя паводзіны ў побыце, за становачы выхаванне дзяцей і нават за ўдзел у мастацкай самадзейнасці. З іншага боку, у гаспадарцы накладваюць жорсткія спланіраваныя па парашэнні.

— Усе нашы сацыяльныя выплаты дзейнічаюць, сістэма працуе на перспектыву гаспадаркі, і трэба яе далей удасканальваць, — каментуе старшыня.

Аляксандр Ляпацентаў не мае сумненняў, што ў тым ліку і сістэма зааховання вывела сельскую гаспадарку, якую ён узначальвае, у перадавыя вытворчасці. «Толькі латругам нічога не плаціць», — упэўнена гаворыць калгаснік. У «Радзіме» нікога не ўгаворваюць працаваць добра. Людзі і самі ведаюць: будзе дысцыпліна — будучы вынікі працы — з'явіцца грошы ва ўласных кішэнках.

Кіраўнік «Радзімы», безумоўна, чакае ад Усебеларускага народнага сходу ўвагі да праблем сяла. Усе ўжо нібыта прызвучаліся да размоў пра паварот тварам да вёскі. Але, на погляд Ляпацентава, праграма адраджэння сяла не вырашыла яшчэ ўсіх праблем:

— Нашая асноўная мэта — умовы жыцця, побыту і працы шчыльна наблізіць да гарадскіх. Не толькі ў нашай гаспадарцы, але ва ўсёй рэспубліцы. Аляксандр Міхайлавіч гаворыць, што адрэзаныя вёскі ад горада відэаважны ўсім.

— Чаму ўсё ж такі не рвецца моладзь у вёскі жывіць і працаваць? Менавіта 3-за гэтага — вялікай розніцы з гарадскімі умовамі жыцця. А падаткападвышчэнні мы, сельскія, з вамі, гарадскімі, абсалютна аднолькавыя. У нас тут тры ялмачкі ў Вішова пасевыя — і лічаць, што ўвесь аграгарадок авсятлікі. А ў цэнтры Магілёва ўвечары можна сонечныя акулеры надзяваць. Ці не так?

Спраўды, яшчэ нядаўна моладзь рабіла ўсё магчымае, каб пазбегнуць пасля навучання адрацоўкі ў сельскай мясцовасці. Маладыя людзі ладзіла скардзіліся на адсутнасць нармальнага ўмоў для працы і адпачынку. Цяпер сітуацыя ўсё ж змянілася: аграгарады і буйныя гаспадаркі прапаноўваюць сваім працаўнікам ужо зусім не старадаўні лад жыцця.

Якраз СВК «Калгас «Радзіма» ў Бялыніцкім раёне з'яўляецца адным з папулярных месцаў працаўладкавання мясцовай моладзі. Тут імяцца зрабіць так, каб маладыя працаўнікі ні ў якім разе не з'ехалі ў іншае месца. Пачынаюць з пад'ёмных, прапаноўваюць жыллё. Цяпер у гаспадарцы працуе больш за паўсотні чалавек, маладзейшых за 35 гадоў.

— Дасягнуць гарадскога ўзроўню жыцця? Усё магчыма! — упэўнена Ляпацентаў. — Таму што цяпер адбылося ў гаспадарцы тэхнічнае пераўзбраенне. Паводле Указа Прэзідэнта, сялянне атрымалі новыя жылля дамы з усімі камунальнымі выгодамі. Праўда, хацелася б, каб наша моладзь танцавала пад бюджэтную музыку, а не пад калгасную. Таму што цяпер, калі калгас апаратуры не набудзе, то моладзь у клубе будучы танцаваць пад язык. А добра было б, каб пра іх жыццё і адпачынку клапацілася не толькі гаспадарка.

Абмеркавання на рэспубліканскім узроўні, мяркую старшыня «Радзімы», вартыя многіх з надзённых сельскіх праблем. Напрыклад, адна з іх — рэгуляванне вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі дзяржавай.

— Быў я ў Германіі, і там працуе дакладная схема, — падзяліўся Аляксандр Міхайлавіч. — Калі дзяржава зацікаўлена ў вырошчванні і атрымання, напрыклад, рапсу, то яна рэгулюе працэс закупачнымі цэнамі на рапс. І калі там дзяржава паабяцала, то фермеры і ўсе вытворцы сельскагаспадарчай прадукцыі маюць упэўненасць, што слова будзе стрымана. Нікога не трэба ўгаворваць вырошчваць тую ці іншую культуру, калі гэта выгадна — усё будзе рабіць. У нас жа яшчэ ў падобных сітуацыях з рэгуляванням узнікае шмат пытанняў.

Ляпацентаў прыводзіць у прыклад бульбу, пра адраджэнне вытворчасці якой шмат гаворыць апошнім часам: «Былі часны, калі ў «Радзіме» садзілі 400 гектараў бульбы і атрымлівалі да 420 цэнтраў за аднаго гектара. А цяпер мы садзім бульбы толькі 2 гектары для патрэбы школы. І як вярнуцца да ранейшых лічбаў — гэта яшчэ пытанне, бо ёсць складанасці з цэнамі і з рэалізацыяй. Але будзем працаваць, і ўрашце ўсё атрымаецца».

— Я хачу пажадаць усім удзельнікам народнага сходу і ўвогуле жыхарам Беларусі, каб усё, што будзе прынята дэлегатамі, увабасалася ў жыццё, — кажаў Аляксандр Ляпацентаў. — Ад гэтага мы станем жывіць левай!

Ілона ІВАНОВА.

Філіял «Цэнтр «Белтехинвентаризация»

Table with 5 columns: № лота, Наименование объекта, Адрес объектов продажи, Начальная цена продажи, бел. руб., Сумма задатка, бел. руб.

Продавец имущества: Управляющий в деле о банкротстве ФК «Савицкий В.В.»

Срок подачи заявления До 17.00 22 декабря 2010 г. по адресу: г. Гомель, ул. Красноармейская, 34/а

Дата, время, место проведения аукциона

Дополнительная информация по тел.: (0232) 77 37 27, 77 52 87 (факс).

Размова з чалавекам, які ведае пра рыбу ўсё

У Мінску адбылася сустрэча журналістаў з кіраўнікамі вядомага беларуска-германскага СП «Санта-Брэмар». Сярод іх быў дэлегат чацвёртага Усебеларускага сходу, генеральны дырэктар «Санты» і адначасова ганаровы консул Ісландыі ў Беларусі Аляксандр Машэнкі.

Нагодой для размовы стала адкрыццё ў Кіеве новага сучаснага лагістычнага комплексу і ўкараненне інавацыйных тэхналогій для больш поўнага забеспячэння якаснай марской рыбай і марапрадуктамі па прымальных цэнах спажываючы ў нашай краіне.

Аляксандр Машэнкі асабіва спыніўся на тых захадах, якія прымаюцца для павышэння якасці прадукцыі. Кампанія гэтакім надае працягнутае ўвагу. Дастаткова скажаць, што новая лабараторыя «Санта-Брэмар» дазваляе хутка рабіць усе неабходныя аналізы і даследаванні марской сыравіны, каб спажываць патым набывалі толькі якасны прадукт.

І гэта ў «Санта-Брэмар» атрымліваецца. Генеральны дырэктар паведзіў такую лічбу: у іх новай сучаснай лабараторыі, дзе працуе калі 30 высокакваліфікаваных спецыялістаў, штомесяц праводзіцца 11 тысяч аналізаў. На прадрывстве ўведзены стандарты якасці ISO 9001-2009. Кампанія кантралюе бяспекі і якасць харчовай прадукцыі згодна з міжнароднай сістэмай НАССР. Амаль 30 працэнтаў у сабе-

кошце прадукцыі — выдаткі на захававанне яе бяспекі і якасці. А гэта паказчык параўнальны з развітымі краінамі. Увогуле пад маркай «Санта-Брэмар» выпускаецца больш за 400 відаў прадукцыі. Думаецца, яна невыпадкова пастаўляецца ў 15 краін свету, у тым ліку экспартуецца ў ЗША, Канаду, Аўстралію, Новую Зеландыю, Ізраіль, Літву, Эстонію, Кіпр, Чэхію, Ліван. Рыбная прадукцыя «Санта-Брэмар» мае серыйны нумар Еўрапейскага саюза, куды яна пастаўляецца з 2008 года. Кампанія мае офісы і дылерскую сетку ў Расіі, ва Украіне, Малдове і Казахстане.

Нагадаем, «Санта-Брэмар» — адзін з самых паспяхоўных рэзідэнтаў свабоднай эканамічнай зоны «Брэст». Кампанія, каб мець яшчэ лепшыя эканамічныя паказчыкі, не першы год працуе над стварэннем сеткі ўласных халадільных складоў за межамі краіны. Бо рыба і марапрадукты — гэта вельмі далікатная сыравіна, яна павінна захоўвацца ў спецыяльным умовах, напрыклад, неабходна строга падтрымліваць пэўны тэмпературны рэжым, гаворыць Аляксандр Міхайлавіч. На яго думку, эфектыўная сістэма лагістыкі дазваляе прадрывству не толькі павялічыць мабільнасць работы, але і зніжаць выдаткі на выпуск адзінай прадукцыі. Дарэчы, на яе за апошнія два гады «Санта-Брэмар» істотна не павышала цэны. Гэта ўдалося зрабіць і таксама дзякуючы ўкараненню сучасных вытворчых і кіраўніцкіх тэхналогій. Увогуле, адзін з дэвізаў кампаніі — зробім жыццё больш танным.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Жыллошча

«Чаму членаў таварыства ўласнікаў не абслугоўвае ЖЭС?»

«Я не адразу стала звяртацца ў газету, — піша наша чытка Алена ШУЦЬКО з Мінска. — Тры месяцы пахадыла па чыноўніках і апынулася ў замкнёным коле. Справа ў тым, што ў сваё таварыства ўласнікаў № 9 я звярнулася з просьбай аб афіцыйным выкананні платнай паслугі па замене аднамеснай разеткі на трохмесную. Бо пры выкарыстанні падаўляльніка новая пральная машына заглухла. Электрычную вілку трэба ўключыць проста ў разетку, таму неабходна альбо рабіць новую, альбо змяняць аднамесную.»

У таварыстве мне казалі, што не маюць права аказваць такія паслугі. Таму наш начальнік параіў мяне звярнуцца ў ЖЭС. Бліжэйшы да дома быў ЖЭС-124. Але там адмовіліся, спаслаўшыся на тое, што ў іх маладыя электрыкі і мантанжныя работнікі выконваюць не ўмоцню (хоць трэба ўсёго толькі дзірку крыху большай зрабіць). Прапанаваў звярнуцца ў ЖЭС-122 — гэта ўжо Лошыца-2 (я жыву ў Лошыцы-1).

У ЖЭС-122 не адмовілі, але накіравалі ў ЖРЭА Ленінскага раёна спытаць дазвол. У ЖРЭА прапанаваў два шляхі: афіцыйны (кошт каля мільёна) і неафіцыйны — па рэкламе.

Па рэкламе звяртацца я адразу адмовілася, бо аднойчы скарыстаўшыся ёй, ледзь жывой засталася. Да мяне нейкі маньяк прыйшоў.

А калі ў ЖРЭА даведзілася, што я з таварыства ўласнікаў, то і зусім размаўляць адмовілася.

Я зноў звярнулася ў ЖЭС-122, на гэты раз да інжынера. Ён прыслаў да мяне кваліфікаванага электрыка. Менавіта апошні канчаткова вырашыў, што не новую разетку трэба ставіць, а мэтазгодна памяншаць аднамесную разетку на разетку з большай колькасцю каробак. Ён казаў, што за 60 тыс. можна зрабіць разетку неафіцыйна. Але мне патрэбна гарантыя, раптам што... Так жа сітуацыя была і з іншымі электрыкамі... Ніхто не хоча звязвацца з таварыствам ўласнікаў, і дамовы падпісвае не хочучы таксама.

- 1. Няўжо таварыствы ўласнікаў не маюць права аказваць платныя паслугі?
2. Ці магу я аформіць у ЖЭС платную заяўку па замене аднамеснай разеткі на трохмесную?
3. Чаму ЖРЭА адмаўляецца са мной размаўляць толькі таму, што я з таварыства ўласнікаў? Я ж пытаўся пра выкананне платнай паслугі.
4. Ці дазваляецца ЖЭС змяняць аднамеснай разеткі на трохмесную і чатырохмесную? Чаму такі вялікі кошт за афіцыйнае усталяванне дадатковай разеткі?
5. Што мне далей рабіць у маёй сітуацыі?!

Вяртаючыся да надрукаванага

СПАКОЙ КАЛЯ РАЙСКАГА САДУ

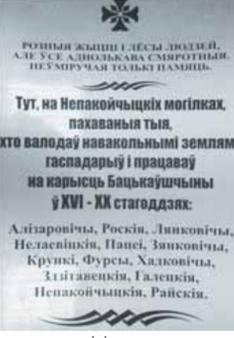
КОСЦІ, якія вяліся амаль два дзесяцігоддзі, нарэшце знайшлі спакой. Ва ўрочышчы Непакойчыцкі каля Жабінкі перапахавалі астанкі сям'і Райскіх, ранейшых гаспадароў сядзібы Непакойчыцы.

Пра зруйнаванне і збэшчэнне сямейнай могілкі тутэйшых землеўладальнікаў наша газета расказвала 13 мая гэтага года. Напомню, што ў малаўнянкі мясціне на беразе Мухаўца, якая яшчэ ў Літоўскай метрыцы згадваецца пад назвай Непакойчыцы, з XVI стагоддзя жылі гаспадары з роду Хадкевічаў. Потым маёнтак пераходзіў ад адных панцоў да другіх. У розныя часы ім валодалі Здаітавецкія, Залескія, Галейкія, а потым Райскія. Апошнія гаспадары пачалі гэтыя землі амаль чатыры стагоддзі. У фальварку быў касцёл, бальніца для сялян, жыллё для работнікаў. У цэнтры стаяў прыгожы панскі дом.

Свае дамільныя могілкі вкаямі яны абсталёўвалі ў адпаведнасці са сваёй сістэмай поглядаў і разумення. Магіла будавалася ў выглядзе скляпення, а зверху змя-

шчаліся камень-валун з надпісам. Часам камень абсякалі да формы крыжа. Апошні гаспадар Непакойчыц Эдвард Райскі разам з жонкай і дзецьмі выехаў у Турцыю ў 1939 годзе. Сядзіба ў хуткім часе была разрабавана і разбурана. Неўзабаве вандалы дабраліся і да панскіх могілак, магілы раскапалі, павыравалі труны, прах раскідалі па ваколцы. А ў 1992 годзе чорныя капальнікі вырнуліся сюды на магутнай тэхніцы, магілы развярнулі экскаватарамі, могілкі сплжалі ў ўздоўж і ўпоперак.

За 18 гадоў апаганеныя могілкі зараслі хмызняком і рознымі травамі. І толькі сёлётнай вясной група энтузіястаў падчас рэспубліканскага суботніка распачала работу па навядзенні парадку на гэтым кавалачку зямлі. Людзей арганізаваў начальнік раённай інспекцыі аховы прыроды Сяргей Штык. Найперш таму, што могілкі, як і рэшткі панскага саду, ліпавыя алеі аказаліся на тэрыторыі б'ялагічнага заказніка «Непакойчыцы». У той жа дзень і пазней пра чысціцы зямлі ад паваленых дрэў і хмызняку былі зорныдзеныя косяці. Іх паклалі на цыраваты мяшчак, дзе чалавечыя астанкі некалькі месяцаў чакалі свайго часу. Паступова намаганні Жабінкаўскага ПМК-10, іншых будаўнічых, дарожных арганізацый, ЖКК, проста неабыякавых людзей вялікія могілкі прывялі ў парадок. Стала магчыма правесці пахаванне апаганенага праху людзей. Для гэтага глыбей раскапалі адно са скляпенняў, ачысцілі яго, і

туды памясцілі труну з астанкамі памёрлых.

Настаяцель Свята-Пахроўскага храма ў Жабінцы Сяргей Петрусевіч адслужыў паніхыду. Айцец Сяргей сказаў вельмі важныя словы, якія найлепш тлумачыць, што адбылося: «Мы з вамі прывялі памылку перад Богам. Дзякуй усім».

Яшчэ нямаючы работы трэба зрабіць у Непакойчыцкай, каб гэтыя месцы стала адным з найцікавейшых куточкаў Жабінкаўшчыны. Тут растуць салвіны, якая плавае, гваздзік картузінскай, касакі сібрык, жывуць соня арашніваея, чарапаха балотная, махаён, а таксама шмат яшчэ якіх рэдкіх відаў флоры і фаўны. У буйным садзе Райскіх, які месціцца даўно празвалі райскім садом, вясной заліваюцца кветкамі старога яблынькі. Ціце бэз. Тут рака Мухавец здзіўляе сваім незвычайным закручаным рэчышчам. Прырода аказалася на дзіва шнодрай. Справа за людзьмі.

Святлана ЯСКЕВІЧ. Жабінкаўскі раён.

Ала НАВУМЧЫК:

«У ЖАНОЧАГА МЕНЕДЖМЕНТУ АСОБЫ ШАРМ»

Сярод 854 жанчын, якія прымалі ўдзел у чацвёртым Усебеларускім народным сходзе — Ала Навумчык. Яна — член Савета Рэспублікі Бялянскага сходу Рэспублікі Беларусь, рэктар Беларускага гандлёва-эканамічнага ўніверсітэта спажывецкай кааперацыі, кандыдат эканамічных навук, дацэнт, яшчэ і старшыня гомельскага абласнога аб'яднання «Белая Русь». Алу Алксандраўну вельмі хавае роля жанчын у сучасным беларускім грамадстве:

— На працы і ў сям'і ў беларускіх мужчын і жанчын аднолькава магчымаасць. Але ж цікава гендарны аспект разглядаецца на міжнароднай арэне. Калі параўноўваеш сваё становішча з ролляй жанчын у іншых краінах, разумееш, які дасягненні мае беларускае грамадства. Напрыклад, нам абсалютна незразумелыя яўроўныя правы жанчын іншых краін у адукацыі. Жанчыны ісламскага свету змагаюцца за роўныя правы з мужчынамі на ўсіх міжнародных палітычных і навуковых форумах. Вельмі складанае становішча жанчын у Афрыцы. Нават у Фінляндыі і іншых перадавых краінах існуе дыскрымінацыя жанчын пры вызначэнні заробатнай платы. Напрыклад, мая знаёмая, якая выйшла замуж за фіна, расказвала, як муж прыцягнуў іх траіх дзяцей для працы ў офісе. Пасля гэтага ён заплаціў за выкананую працу сярэдняй дзюўчыны менш, чым двум яе братам — старэйшаму і маладшаму. Пры гэтым скажаў: няхай прыкывае да таго, што ў грамадстве ёсць такая дыскрымінацыя. Я ж не знайшла прыкладу ў беларускім грамадстве, каб за аднолькавую працу мужчынам і жанчынам плацілі розную заробатную плату. У нас прафесар — ці то мужчына, ці то жанчына, — атрымлівае аднолькавы заробак, і кіраўнік, і спецыялісты таксама не дзеляцца на гендарным прыпынку. Галоўнае — каб адпавядала кваліфікацыі.

Разам з тым існуюць сусветныя паказчыкі па ацэнцы жанчын у галіне прыняцця кіраўніцкіх рашэнняў. Калі ў сярэднім на 1000 мужчын у Беларусі прыходзіцца 1146 жанчын, то ў сферы прыняцця кіраўніцкіх рашэнняў у нас толькі кожная пятая — жанчына.

— І кожнае месца мы займаем у свеце па гэтых параметрах? — Па сусветнай градацыі, Рэспубліка Беларусь займае дастаткова высокае, 27 месца ў свеце па ўдзеле жанчын у галіне прыняцця такіх рашэнняў. Нам вельмі прыемна, што сярод такіх жанчын — тыя, што ўзначальваюць цэнтральную выбарчую камісію і «Беларусбанк», і першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта. У жаночага менеджменту ёсць свая асобны шарм. Больш сардэчнасці жанчына ўкладвае пры прыняцці рашэнняў, бліжэй і больш востра ўспрымае праблемы людзей, імкнецца згладзіць вострыя вуглы.

— Але ж асноўная функцыя жанчын — працаваць род... — Спраўды, важнейшай праблемай, якая не можа не хваляваць жанчын, з'яўляецца дэмаграфічная сітуацыя ў краіне. На жаль, многія маладыя жанчыны не лічаць, што вышэйшае іх прызначэнне — быць маці. І таму маладыя сем'і ў асноўным маюць маладзяткі стэрэатыпы: яны не імкнучыя мець шмат дзяцей. Кэфіцыент нараджальнасці зараз некалькі падрос, але ж пры гэтым ён складае толькі паўтара дзіцяці на адну сярэднястатыстычную жанчыну фертыльнага ўзросту. Мы ўсе разумеем, што для папаўнення бацькоўскай пакаленняў трэба, каб колькасць дзяцей у сям'і былі некалькі большай, чым два дзіцяці. А каб нас было яшчэ больш, трэба нараджаць тры і больш дзяцей. Такіх сем'яў у нас недастаткова. На жаль, жыхароў Беларусі з кожным годам становіцца ўсё менш і менш.

— А якія вы бачыце спосабы зацікавіць жанчын нараджаць — толькі эканамічныя? — Гэта павінны быць і эканамічныя стымулы і, і духоўна-маральныя метады выхавання: фарміраванне і прапаганда ролі сям'і ў грамадстве. Тое, што жанчына — захапляльная хатняя ачага, павінна стаць ідэалам для дзюўчынак. Я ўпэўнена, што любая жанчына, якая паспявае рабіць кар'еру, — добрая гаспадыня і добрая маці для сваіх дзяцей. Яна ўмее арганізаваць сябе і з'яўляецца для іх прыкладам ва ўсім. І для яе першачарговія арыенціры — сям'я і дзеці.

— Мы можам сумніццаць усё, быць пасляховымі ў грамадстве і клепатлівымі ў сям'і? — Гэта ў нашых сілах. І ў грамадстве створаны для гэтага ўсе ўмовы. У нас ёсць тры гістарычныя прыклады. Гэта княжна Рагнеда, Ірына Паскевіч і Еўфрасіння Палацкая. У кожнай з гэтых жанчын свой лёс. Княжна Рагнеда нарадзіла і выхавала шмат дзяцей, якія потым сталі сваёямі многіх знатных родаў Еўропы. Такім чынам не толькі яна рэалізавалася як жанчына, але і ўмацоўваўся міжнародны аўтарытэт краіны.

У гомельскага фундатара, княгіні Ірыны Іванавны Паскевіч не было сваіх дзяцей, але ж яна ўсё адначасна прысвечыла служэнню дзеціам. Свае сілы, розум, талент аддала таму, каб не толькі прапагандаваць культуру краіны (яна перавяла на французскую мову «Вайну і мір»), але ж усё сваё багацце — тым, каму гэта было патрэбна: для дзяцей яна будавала школы, бальніцы... Трэці прыклад вышэйшага служэння — Еўфрасіння Палацкая. Яна — духоўная заступніца нашай краіны. Яна адраднала ад выканання жаночых функцый дзелі фарміравання духоўнасці ў нашым грамадстве. Такім чынам, узялі прыклады ў нас ёсць.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Адна цыгарэта — два жыцці

Дом 78-гадовай пенсіянеркі з вёскі Паснічкі Пінскага раёна загараў пазна ўвечары. Пажарныя прыбылі хутка, агуі уцімалі ў лічаныя хвілінкі. Пашкоджанні аказаліся толькі пасцель і адна з міпкавёў перагародак. А вось гаспадыня і яе 51-гадовы сын паспелі здыкнуцца ад прадуктаў гарэньня. Паводле папяроднай версіі выратавальнікаў, прычынай узгарання стала цыгарэта, з якой заснуў мужчына. Які скажаў памочнік начальніка Брэскага абласнога УМНС Сяргей Машноў, яшчэ дзве падобныя трагедыі мелі месца ў Івацэвіцкім і Столінскім раёнах у мінулыя выхадныя. У першым выпадку загінуў мужчына з горада Косава, у другім — 87-гадовы пенсіянер з вёскі Альманы.

Яна СВЕТАВА.

КПУП «Гомельоблрэклама» філіял «Эксперт-Услуга» (арганізатар аукцыя) по поручению РУП «БМЗ» (продавец)

извещает о проведении 28 декабря 2010 года открытого повторного аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-16

Table with 5 columns: № лота, Наименование оборудования, Начальная цена продажи, без НДС, руб. РБ, Задаток, без НДС, руб. РБ

Продавец: Республикаанское унитарное предприятие «Белорусский металлургический завод», контактный телефон: 8 02334 5 42 24.

Имущество расположено по адресу: ул. Промышленная, 37, 247210, г. Жлобин, Гомельская область. Шаг аукциона — 5%.

К участию в аукционе допускаются лица, которые своевременно подали заявления на участие в аукционе по форме, определенной организатором аукциона, внесли в установленном порядке задаток для участия в аукционе, представили другие необходимые документы и подписали соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Документы на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, каб.

Пыталіся — адказваем

У рэдакцыю звярнуўся наш чытач са Смалявіч, якога зацікавіў матэрыял «Прасторкі — ежа жыцця». Ён прасіў, каб мы расказалі больш поўна, як вырасціць праросткі і як іх ужываць. Даём адказ.

ЯК АТРЫМАЦЬ ПРАСТОРКІ?

Выключна каштоўнасць прарошчанага насення ў тым, што яно — «жывая» ежа. Уключэнне праростаў у рацыён — унікальная магчымасць для чалавека ўжываць у ежу цэласны жывы арганізм, які валодае ўсімі прыроднымі біялагічнымі ўласцівасцямі ў фазе максімальнай жыццёвай актыўнасці. Гэты перыяд доўжыцца ўсяго некалькі сутак і менавіта ў гэты час іх і павінен ужываць чалавек, каб атрымаць ад такога незвычайнага прадукту сілу і здароўе.

ПРАСТОРКІ У СЛОКУ Для прарошчвання бяруць толькі якаснае насенне харчовага прызначэння. Не дапускаецца выкарыстанне насення: пратручанага (прызначанага для сябы); з утрыманнем шкоднай (жучкі і г.д.); пашкоджанага механічна (зламанае, адколатае і г.д.); са скончаным тэрмінам прыдатнасці.

ПАДРЫХОТКА НАСЕННЯ ДА ПРАРОШЧВАННЯ Кожную порцыю, прызначаную для прарошчвання, перабіраюць, выдаляючы смецце, пустое і пашкоджанае насенне. Далей яго 2—3 разы прамываюць у праточнай вадзе праз сита. Порцыю прамытага насення змачваюць у слюці (0,5—0,7 л) на 1/3 яго аб'ёму (для буйнога насення — на 1/4) і заліваюць слабым растворам марганцовай (раствор ружовага колеру). Рыльца слока прыкрываюць чыстай марляй і замацоўваюць яе гумкай. Канцы марлі павінны вісець па краях на 5—6 см. Вытрымліваюць 5 хвілін, зліваюць раствор. Не дастаючы са слока і не здымаючы марлі, насенне старанна прамываюць адфільтраванай вадай.

НАМОЧВАННЕ НАСЕННЯ Пасля дэзынфекцыі насенне заліваюць вадою так, каб яна пакрыла яго на 3—4 см (марлю можна не знімаць). Слюці ставяць у месца, абароненае ад прамых сонечных прамянёў. Праз 8—12 гадзін, калі насенне набярэе, ваду зліваюць. Зноў праводзяць дэзынфекцыю. Пасля апошняй прамывкі ваду зліваюць асабліва старанна. Насенне гатовае да прарошчвання.

Слюці з насеннем у гарызантальным стане злёгка ўстрасваюць, дабіваючыся раўнамернага размеркавання насення па сценах, і акуратна кладуць бокам у міску з высокімі краямі так, каб слоці абпіраўся сваім бокам на дно (вугал нахілу павінен быць каля 45°), а канцы марлі ляглі на бокі (у далейшым яны будуць кнатамі для ўсмоктвання вады). У міску (паддон) наліваюць ваду слоём прыкладна ў 0,5 см і падтрымліваюць гэты ўзровень пастаянна да «праэрэзвання» насення. Усё гэтае «збудаванне» змачваюць у цёплай месца, схаванае ад прамых сонечных прамянёў. Такім чынам, насенне знаходзіцца ва ўмовах міні-цяплицы: канцы марлі прадуць як кнот, пастаянна змочваючы яе паверхню і падтрымліваючы вільготнасць паветра ў слоку, а яго дно пераходзіць вады паронам вады. Паветра для дыкчання насення свабодна праходзіць праз марлю ўсерадзіну слока і назад. Так ствараюцца ідэальныя ўмовы для прарастання: цяпло, павышаная вільготнасць, пастаянная цыркуляцыя паветра.

Калі насенне «праэрэзана» (прыкладна праз 8—12 гадзін), праводзіць другую дэзынфекцыю і прамывку. Ваду старанна зліваюць, марлю знімаюць. Такое насенне ўжо можна і трэба ўжываць. Найбольшай гаючай сілай валодае насенне пасля 24—48 гадзін прарастання, калі парасткі дасягаюць 1—2 мм. Прасторкі захоўваюць у халадзільніку пры тэмпературы 5—7° С. Каб у халадзільніку яны дыхалі і не перасыхалі, слоці накрываюць накрывкай з адтулінай пасярэдзіне дыяметрам 1 см. З'есці праросткі пажадана за 4—5 дзён.

ВАЖНА! Штодзень праросткі, якія захоўваюцца ў халадзільніку, дэзынфекцыю апісаным вышэй спосабам. Дэзынфекцыя патрэбная для таго, каб вашы праросткі не залепснелі. У супрацьлеглым выпадку яны проста страцяць свае ўласцівасці, а вы рызыкуеце «ўвесці ў арганізм» няяскасную ежу.

Агульныя правілы ўжывання праростаў

Гэты прадукт не рэкамендуецца ўжываць пры язавай хваробе страўніка і дванаццаціперснай кішкі. І ўвогуле, калі вы вырашылі ўключыць у свой рацыён праросткі, абавязкова папярэдне парайцеся з доктарам!

- Ужываць прарошчанае насенне ў ежу лепш раніцай — іх высокая энергетыка падымае актыўна працуючы рацыён дзень. Калі ўключаць іх у рацыён у другой палове дня, тая ж энергетыка не дасць заснуць. Ужываць перад сном рэкамендуецца толькі праросткі растаропшы (печаны актыўна ачышчаюцца ў начны гадзіны, растаропша садзейнічае гэтаму працэсу), калі ж і ў гэтым выпадку будуць праблемы са сном, прыём праростаў варта пераесці на раніцу.
- Прасторкі ўключаюць у рацыён паступова. На працягу першых 2—3 тыдняў дастаткова 100 г тыдзень, па 1 дэсертнай лыжцы штодзень на працягу 5 дзён, затым 2 дні — перальны. Пачынаючы з 4-га тыдня, штодзённую порцыю можна падвоіць, альбо прымаць на працягу 5 дзён па 100 г праростаў дзвюх розных культур. Такага рэжыму варта прытрымлівацца наступныя 2 месяцы. Прасторкі растаропшы рэкамендуецца ўжываць па 7 штук у дзень. Курс — 6—8 тыдняў.
- Порцыю праростаў неабходна не проста доўга, а вельмі доўга і вельмі старанна жаваць, каб з дапамогай сліны ператварыць іх у малачко. Гэта важна для засваення арганізмам усяго комплексу паўжыўных рэчываў. Для людзей, у якіх ёсць праблемы з зубамі, праросткі рэкамендуецца здрабняць.
- Паколькі на смак праросткі адлікае ад вытанчаных страў, лепш дадаваць іх у салаты, кашы і да т.п. Аднак старайцеся не падвяргаць іх цёплай апрацоўцы.
- Забараняецца ўжываць залепснелыя праросткі, а таксама перасыхлыя.
- Большага лекавага эфекту вы даб'яцеся, калі будзеце ўжываць праросткі з невялікай колькасцю нерафінаванага алею.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

Фота Аляксандра КІСЕЛЮКА

«Хумкае крутагор'е» ПЯЦЬ ПРАВІЛАЎ карпаратыўнай вечарынкi

Напярэдадні Новага года большасць кампаній наладжвае вечарынку для супрацоўнікаў. Варта ўлічыць, што карпаратыўная вечарынка — гэта не толькі добрая падстава павесіліца разам з калегамі і смачна паесці, але яшчэ і спецабавы экзамен. Бо падчас такіх святых кіраўніцтва часціком прыглядаецца да паводзін сваіх падначаленых і складае пра іх пэўнае меркаванне, змяняць якое ў далейшым будзе няпроста. А калі так, для таго, каб не трапіць у няёмкае становішча, варта прытрымлівацца некалькіх нескладаных правілаў.

ПРАВИЛА ПЕРШАЕ. ЯУКА АБАВЯЗКОВАЯ Нават калі вы цярэць не можаце штогадовых конкурсаў самадзейнасці, тостаў за працвітанне кампаніі і калектывных танцаў — гэта не падстава ігнараваць карпаратыўную вечарынку.

Справа ў тым, што, не з'явіўшыся на святую, вы нібыта выказваеце пагарду да сваіх калег і начальства. Маўляў, я гатовы цярэць ваша таварыства дзеля грошай, але прысутнічаць на «неапатных» мерапрыемствах не абавязаны. Пра тых, хто лічыць за лепшае адсуджвацца дома, часта складаецца непрыемнае меркаванне: калегі могуць вырашыць, што вы не прыходзіце на святую, бо баіцеся, што не здолееце паводзіць сябе належным чынам, а настрыванымі або проста нудзіўнымі ў сабе людзей рэдка любяць у калектыве.

Таму прапусціць карпаратыўную вечарынку можна толькі ў сувязі з сапраўды ўважлівай прычынай, загадзя папярэдзіўшы калег і растлуміўшы ім, чаму вы не зможаце прысутнічаць на свяце.

ПРАВИЛА ДРУГОЕ. СУСТРАКАЮЦА ПРА АДЖЭЦІ Бязумоўна, святая — гэта добрая падстава выравацца са строгіх рамак офіснага дрэ-кода. Аднак не варта апрагнаць свой самы экстрэмагантны строй. Інакш ваша агоняная спіна, заганда глыбокае дэкальце або сукенка, упрыгожана перамамі, будуць прадметам плёткаў і насмешак на працягу ўсяго года. Але і строгі офісны касцюм недарэчны, калі, вядома, вы не хочаце, каб вас палічылі непрыдатнай зундай. Увогуле, самае галоўнае — пацнуць меры: ваша адзенне павіна быць у меру шыкоўным, не заганда афіцыйным, але без эпітажу.

Калі перад тым, як адправіцца на вечарынку, вам трэба будзе правесці ў офісе ўвесь дзень, дазваджаць усё ж аддаць перавагу дэзлавому касцюму. А ператварыцца з Папалышкі ў прынцэсу дапамогуць яркі топік, «схаваны» пад пінжаком, або арыгінальныя ўпрыгожэнні, надзетыя перад самымі святгамі.

ПРАВИЛА ТРЭЦЬЕ. ВЕДАЙ МЕРУ! Галоўнае пытанне, якое бянтыжыць розуму супрацоўніка падчас карпаратыўных вечарынак гучыць так: «Піць або не піць?». Бязумоўна, перакаштаваць усё наўняўны спіртныя напоі, станцаваць гарачы танец на сталі, а потым зручна ўладкавацца на начле ў талерцы з салатай — не самая ўдалая лямія паводзін.

Аднак зусім адмовіцца ад алкаголю таксама было б памылкай. Калі вы будзеце дэманстрацыйна піць сок, пакуль усё астатняе дастраваганты строй. Інакш ваша агоняная спіна, заганда глыбокае дэкальце або сукенка, упрыгожана перамамі, будуць прадметам плёткаў і насмешак на працягу ўсяго года.

Падрыхтавала Аліна ВОЙЦІК.

У ПУШЧУ — ДА ЛЕСАВІКА, ЗУБРОЎ І АЛЕНЯЎ

У адным са старэйшых лясоў Беларусі — Налібоцкай пушчы — удзельніцаў навагодняга турыстычнага маршрута пачалі сустракаць Лесавік, іншыя казачныя персанажы, а таксама жывыя жыхары ўгоддзяў: зубры і плямистыя алены. Спецыяльна пабудаваны для іх вальер і высокая аглядальная пляцоўка дазваляюць бацьчы і фатаграфавачы жывёліні з блізкай адлегласці.

Праграма экскурсіі насычаная рознымі забаўляльнымі конкурсамі, віктарынамі і атракцыямі. У тур таксама ўваходзіць аглядная экскурсія па гістарычных мясцінах Валожына. Усе дзеці атрымліваюць навагоднія падарункі і могуць патанчыць на дыскацеці. Гасцей чакаюць і гарачыя пачастункі — ясная гарбата і бліны.

Упершыню, па ініцыятыве падпрэміества «Белдзяржспалванне» Міністэрства лясной гаспадаркі, навагоднія экскурсіі ў турыстычны комплекс Налібоцкай пушчы былі арганізаваныя летася. Тады яго наведвалі больш за 4 тысячы чалавек. Кошт экскурсіі складае ад 36 да 60 тысяч рублёў у залежнасці ад транспартных выдаткаў. Адначасова турыстычны комплекс могуць наведаць да 120 чалавек. Навагодні маршрут будзе працаваць да 19 студзеня (акрамя 31 снежня і 1 студзеня). У дзень праводзяцца па два-тры заезды гасцей.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Краіна Здароўя Выпуск № 63 (232)

Інфармацыйны

ПРАВІЛЬНА ХАРЧАВАЦА — ЗНАЧЫЦЬ...

...ПЕРАКУСВАЦЬ

Сняжамі называюць лёгкія закускі — шакаладкі, чыпсы, арэшкі, сухарыкі, глазураваныя сыркі. Відавочна, што іх лёгкасць — паняцце адноснае, бо па колькасці калорый некаторыя з іх могуць змяніць паўнаватратны абед. Дыетологі ўпэўненыя ў тым, што паміж культурай фастфуду і лішняй вагой існуе прамая сувязь: лішак калорый пры недахопе карысных і баластных рэчываў прыводзіць да такіх негатыўных наступстваў, як парушэнне абмену рэчываў, дыябет, адкладанне халестэрыну ў сасудах. Спецыялісты рэкамендуюць зрабіць перакус часткай штодзённага рацыёну. У такім выпадку мы будзем гаварыць пра дробнае харчаванне, сутнасць якога заключаецца ў тым, каб ежа паступала ў арганізм праз пэўны час. Аптымальны інтэрвал — праз кожную тры гадзіны. Напрыклад, перкі сняданак, абед або вачэра з лёгкімі перакусамі паміж імі, якія складаюцца з садавіны, зялёнага, кефіру або нятлустага тварогу.

...НЕ ЕСЦІ ПАСЛЯ 18.00

Клінічная практыка паказвае, што ўстрыманне ад ежы пасля шасці вечара дае добры вынік у справе зніжэння вагі. Дый тым, хто заклапочаны не столькі вагой, колькі здароўем наогул, лепей вачэра не пазней чым за чатыры гадзіны да сну. Інакш нас чакае і дроннае ператраўліванне — пачаюць ноччу ўсе працэсы жыццядзейнасці запавольвацца, і дронны сон.

...НЕ ХАПАЦЬ ГАРАЧАЕ

Ідэальна для ператраўлівання тэмпература ежы — каля 40 градусаў, падобная на тэмпературу цела. Тады ўсе стрававальныя працэсы аптымізуюцца. Надта гарачая ежа — шкодна, яе максімальная тэмпература можа быць не вышэй за 62 градуса.

...НАЛЯГАЦЬ НА СУПЫ

Вельмі карысныя для стрававання супы. Яны лёгка засвойваюцца, як правіла, складаюцца з гародніны, нізкакаларыйныя. Супы ў штодзённым рацыёне — паліфактыка атлусцення, якое, паводле прагнозаў, пагражае стаць павальным.

гародніны, нізкакаларыйныя. Супы ў штодзённым рацыёне — паліфактыка атлусцення, якое, паводле прагнозаў, пагражае стаць павальным.

...НЕ ЗАПАЦЬ

Варта развітацца са звычайкай запіваць ежу. Калі мы п'ём ваду, чай ці іншыя напоі падчас яды, мы тым самым зніжаем канцэнтрацыю страўнікавага соку. Ежа значна доўжэй ператраўліваецца, горш засвойваецца. Гэтага можна пазбегнуць — зрабіць невялікую паўзу, з паўгадзіны, паміж ужываннем ежы і чаем.

...ЗБІРАЦА СІМ'ЕЙ

Яшчэ спецыялісты рацяць не забывацца на дадатковыя сэнс прыняцця ежы. Яна павіна насычаць не толькі цела, але і душу. Таму варта прынамсі раз у дзень забяспечыць сабе паўнацэнны абед ці вачэру, калі ежа будзе паглытана не на бэгу, а сядоў блізка, за сервіраваным сталом.

Святлана БАРЫСЕНКА.

«АДСКАЯ БЕЛКА» — НОВЫ БРЭНД БАРАЦЫБЫ З АЛКАГАЛІЗМАМ?

У рамках барацьбы з алкагалізмам Міністэрства аховы здароўя і сацыяльнага развіцця РФ заказала сацыяльную рэкламу, галоўным героем якой з'яўляецца вавёрка (на рускай мове — белка), якая сімвалізуе белую гарачку. Ролік з рэкламай пад назвай «Адская белка» з'явіўся днямі на відэахостынгу Youtube (у праслужыце міністэрства пацвердзілі, што яны з'яўляюцца заказчыкам сацыяльнай рэкламы). У роліку вавёрка, якая, відаць па ўсім, даюць зноўжывае алкаголем, сіплым голасам вобразна апісвае сімптомы алкагалізнага піку, распавядаючы пра сваёй сабуэтэўна.

Сцяванне сацыяльнай рэкламы стала чарговым крокам па барацьбе з алкагалізмам у Расійскай Федэрацыі. Па афіцыйнай статыстыцы, на кожнага расійскага прыпадку на чысты спірт). У наркалагічных установах краіны ў 2009 годзе праходзілі лячэнне 3,25 мільёна хворых, з іх 82 працэнты з'яўляюцца алкагалізмам.

У рамках барацьбы з празмерным спажываннем алкаголю ў апошнія гады ў Расіі былі адкрыты «гарачыя» лініі па пытаннях, звязаных са спажываннем алкаголю. Была ўведзена таксама забарона на продаж спіртнога па начах. Аднак, як было ўстаноўлена ў ходзе сацыялагічнага даследавання, праведзенага нядаўна Усерасійскай цэнтрам вывучэння грамад-

скай думкі, 22 працэнты расіян за апошні год усё ж такі набывалі моцны алкаголь у начны час. Пераважна гэта сталічныя жыхары, мужчыны ва ўзросце да 35 гадоў, забяспечаныя грамадзяне, а таксама тыя, хто зноўжывае алкаголем. Як высветлілася ў ходзе даследавання, большасць расіян падтрымліваюць ідэю ўвядзення забароны на продаж моцнага алкаголю ў начны час. Аднавядную забарону не падтрымліваюць толькі 17 працэнтаў респандэнтаў. З найбольшым неадарэннем да яе ставіцца людзі, якія часта спажываюць алкагольныя напоікі (30 працэнтаў ад агульнай колькасці), масквіны і пецяр-буржкі (25 працэнтаў).

Галоўны аргумент тых, хто негатыўна ацэньвае ідэю ўвядзення забароны на продаж моцнага алкаголю ў начны час — гэта ўпэўненасць у тым, што гэтая мера — бескарсыная і малаэфектыўная. 15 працэнтаў апытаных лічыць, што гэта мера спрымае рост аб'ёму продажу і спажывання нелегальнага алкаголю. Значная частка праціўнікаў забароны матывуюць сваё стаўленне асабістымі прычынамі: 10 працэнтаў прызналіся, што гэта створыць для іх пэўныя нязручнасці, а 7 працэнтаў палічылі гэта парушэннем сваіх правоў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Будзь у форме!

Я НЕРВУЮСЯ І... ТАЎСЦЕЮ

СТРЭС называюць «бічом нашага часу». І насамрэч, шалёны тэмп жыцця, нервовыя «скокі» на працы, нудзіўнасць у заўтрашнім дні, трывога за сваю сям'ю — усё гэта і шмат чаго іншага прымушае нас пастаянна знаходзіцца ў стане нервовага напружання, якое знясілявае, атручвае жыццё і... прымушае шмат есці!

ГАРМОНЫ СТРЭСУ — У ЧЫМ РОЗНІЦА?

Так-так, калі хто не ў курсе, выраз «заядаць стрэс» зусім не азначае слабахарактарнае абжорства. Песціць сябе тлушчэньні і салодзённымі нас прымушае «гармон стрэсу» пад назвай картызол — стройдны гармон кары наднырачкінай, павышаны ўзровень якога ў арганізме якраз з'яўляецца адказам на стрэсагенныя ўмовы нашага існавання. Адрозніваецца ад «субрата» — таксама гармону наднырачкінай, узровень якога таксама падмаіваецца ў адказ на стрэс, а менавіта — адрэналіну. Адрэноліне ў якасці самога стрэсу. Высокая доза адрэналіну выклікае вагі і кроў пры кароткім, імгненным стрэсе: напрыклад, падчас зданч іспытаў, пры экстрэмальным спуску з гары на снюбордзе і да т.п. Людзі, жыццё якіх насычана такімі восяраптоўнымі і кароткімі стрэсамі, менавіта дзякуючы адрэналіну застаюцца стройнымі — бо гэты гармон спалывае за раз сотні калорый. Зусім іншая справа стрэс пастаянны — знясілявальны і нудны. Менавіта ён прымушае наднырачкі павышаць выпрацоўку картызола. Што ж у гэтым выпадку адбываецца з чалавекам?

Патўорым, што картызол у норме — неабходны для жыццядзейнасці гармон, які ўдзельнічае і ў вугляводным абмене, і ў сардэчна-сасудзістай дзейнасці, і ў акумуляцыі іншых гармонаў; ён адказвае за дастатку ў кроў глюкозы, здымае запаленыя працэсы і г.д. Але ён, які і кожны іншы гармон, павінен выпрацоўвацца строга ў межах сваёй нормы. Калі ўзровень любога гармону павышаны або паніжаны, гэта пагражае чалавеку парушэннямі важных фізіялагічных працэсаў. Так, аматары экстрэму «дзеля адрэналіну» ў далейшым чакаюць розныя малапрыемныя сюрпрызы: напрыклад, гіпертанія, паколькі гэты гармон выклікае спазм сасудаў.

Але што ж нам рабіць са сваімі бяскончымі перакусамі, на якія нас ківаюць хтосьці запраграмаваў? І калі гэта звязана з пастаянным стрэсам і павышаным картызолам, ці можна неяк выратавацца? **ВЫЗНАЧЦЕ ПРЫЧЫНУ** Кожны чалавек, які рэгулярна перадае, вядома, ж, разумее, што з ім адбываецца нешта не тое. Што пры перакусе з пачывам за працяглы дзень і пастаянна дабаўка пры паніжана тлустасцю — гэта трэба для мышцаў, якія стравваюць сваю масу, і гэта даецца добрае адчуванне насычэння.

Выключыць жывёліны тлушч, замест якога дадаць тлушч карысны, напрыклад той, які ўтрымліваецца ў марской рыбе, авакада, аліўкавым алеі (чайная лыжка ў дзень).

Ня ўвядома, ж, дабавіць агародніны і садавіны. Напрыклад, кактэйль з кефіру з бананам мала таго, што смачны, дык ён яшчэ

ру шэрых «дзён сурка»? Задайце сабе пытанне і сумленна самі на яго адкажыце. Кожны з нас ведае, чаму ён шмат есці. І калі вы ўжо шмат гадоў наводзіцеся ў стане стрэсу, вы, вядома ж, таксама пра гэта ведаеце. Дроннага настрою, высокі ўзровень трывогі, блассонцыя, апатыя — гэта ўсё знаёма вам, ці не так? Але вося пра сувязь лішняй вагі і гэтых сімптомаў вы маглі не ведаць. А цяпер ведаеце, і таму першае, што вы павінны зрабіць, — гэта не толькі паспрабаваць змяніць стыль харчавання, але і пераадоліць стан стрэсу, нават калі вы да яго зусім прывыклі.

ЯК ЗМЯНІЦЬ ХАРЧВАННЕ?

Ні ў якім разе не гадацца і не садзіцца на строгу дыету, бо гэта будзе для арганізма стрэс у кубе, які ў канчатковым выніку прывядзе да таго, што вы кінеце дыету і пачынеце наядца яшчэ больш. Не варта кожны дзень усурываць на вагі — гэта таксама вельмі нервуе. Дыетологі настамна паўтараюць, што можна харчавацца ўдасталь, але пры гэтым заставацца ў рамках нармальнай вагі. І гэта чыстая праўда — вам усяго толькі трэба перагледзець рацыён. Праўда, шлях да нармалізацыі масы цела будзе няпростым, але, урэшце, вы ж не ў космас лётцеце заўтра, часу для плаўнага і ненадрыхлага паніжэння вагі цалкам дастаткова!

Паколькі картызол і так пераўтварае бялку ў вугляводы, неабходна практычна звесці на нішто простыя вугляводы (цукар), а таксама знізіць долю астатніх вугляводаў, пакінуўшы з іх некаторыя віды садавіны і крупы.

Кампенсавач калараж можна за кошт дабаўлення ў рацыён бялкоў: нятлустага мяса, птушкі і рыбы, яек, тварогу і кефіру з паніжана тлустасцю — гэта трэба для мышцаў, якія стравваюць сваю масу, і гэта даецца добрае адчуванне насычэння.

Выключыць жывёліны тлушч, замест якога дадаць тлушч карысны, напрыклад той, які ўтрымліваецца ў марской рыбе, авакада, аліўкавым алеі (чайная лыжка ў дзень).

Ня ўвядома, ж, дабавіць агародніны і садавіны. Напрыклад, кактэйль з кефіру з бананам мала таго, што смачны, дык ён яшчэ

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРИСПОЛКОМ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В г. МОГИЛЕВЕ

Аукцион состоится 20 декабря 2010 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

№№ лота	Адрес земельного участка	Площадь, га	Срок аренды	Целевое назначение	Кадастровый номер	Стоимость земельного участка (руб.)	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)
№ 1	улица Ямницкая (огр. — охр. зона ЛЭП)	0,0800	50 лет	строительство и обслуживание складских помещений	740100000003005397	1 478 015	21 922 000	1 973 000
№ 2	район пересечения улиц Тенистой и Кленовой	0,0091	2 года	установка и обслуживание павильона по продаже продовольственных товаров	740100000007004588	522 632	494 000	44 000
№ 3	улица Янтарная в районе ост. «Улица Маневича» (пос. М. Борова) (ограничение — ЛЭП, котлованная защита)	0,0647	50 лет	строительство и обслуживание магазина смешанной группы товаров с производственным цехом, с условием выноса с пятна застройки ЛЭП	740100000007004947	1 181 165	25 748 000	2 317 000

Принимать участие в аукционе могут юридические лица, индивидуальные предприниматели и граждане.

При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон желающие принять участие в аукционе представляют: Заверенную копию платёжного поручения о внесении задатка на расчётный счёт Могилевского городского исполнительного комитета № 3641017440554 в филиале 700 МЛОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700123787 (разовый платёж).

Юридические лица: доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица; копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица; документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

Индивидуальные предприниматели: копию свидетельства о государственной регистрации; копию паспорта, а в случае участия в аукционе представителя — копию паспорта и нотариально удостоверенную доверенность.

Граждане — копию паспорта, а в случае участия в аукционе представителя — копию паспорта и нотариально удостоверенную доверенность. Иностранные юридические лица: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения, также документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе), либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованными в установленном порядке переводами на белорусский (рус

ПЕРШАМУ снегу радуцца ўсе. Нават лясныя насельнікі не здольныя схаваць пацуючы ад захаплення. Першы снег яшчэ не абмяжоўвае іх у перасоўванні і не надта збядняе харчовы запас. Не паляохе холадам і моцнымі маразамі. Магчыма, і для жывёл — снег экзотыка. Нібы тыя дзеці, і птушкі, і жывёлы наладжваюць на белым покрыве вяслы тусоўкі, качаюцца, дурэюць. І нават танчаць.

Чародкі снегіроў яшчэ ў стападзе з'явіліся ў яскравых і гарадскіх лесах-агародах, чырвонымі гронкамі абляпілі галінкі яблынь і сліў. Але бэз снегу яны малапрыкметныя, не гэтак прыгожа зіхаюцца іхнія грудкі. Старазасохлыя пупышкі для снегіроў гатовы ласунак, і, калі птушчак не турбаваць, яны будуць доўга гасцяваць на адным падворку. У цяпе, з лёгкім марозцам надвор'е, ладна падлікаваўшыся, чырванатрудная чародка не праміне прыняць і снегавую ванну, падмаючы часам белы зіхоткі пыл. Верабейкі з зелянушкімі таксама чысцяць свае пёркавыя ўбранні пушыстым сняжком, гучна чыркаючы, трапечуць крылцамі, зганяючы з месца адно аднаго. Гэтая птушыная вальтузня выглядае вясёлай забавай.

Шлюбны перыяд у вакоў яшчэ не наступіў. Але гэта зусім не азначае, што ў іншы час

шэрым не да гульняў. Звычайна ў студзені-лютым, выбіраючы сабе пару, яны дэманструюць адзін перад адным гульлівыя настыры. Вядома, на зямлі гэтак не пакачаешся, як на белым і мяккім аksamіце. Добрае сілкаванне і адпачынак пасля ўдалага начнога палявання натхняюць і драпежнікаў на лірычны лад, і ў сваіх забавах яны ўжо не выглядаюць гэтакім злым і небяспечнымі.

Неаднойчы назіраў за аленевымі танцамі на зімовых падкормачных пляцоўках. Звычайна ў халодную пару самкі з маладняком збіваюцца ў статкі і трымаюцца разам лясных ускраін, каля якіх былі пасевы азімых. Альбо чарадою пераходзяць ад адной кармавой паланы да іншай. У статку заўсёды ёсць важак-самка, што сочыць за дысцыплінай і паводзінамі астатніх, асабліва моладзі, у якой прарэзаліся першыя рогі і не церпяцца дэманстраваць байцоўскія здольнасці. І калі трэба паставіць на месца маладога задзіру, важак-самка ўскоквае на дыбы і б'е перад сабой пярэднімі нагамі. Ногі ў алены — моцная зброя, і лепш пад іх не трапляць. Але і малады рагуль не спяшаецца саступаць. Статак зусім не разгуча на гэтую танцавальную зборку і заняты сваім справядным здабываннем корму.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Гісторыка і краязнаўцу **Аляксея ШАЛАХОУСКАГА** вітаю з 35-годдзем! Шчасця, здароўя, поспехаў! **М. МАЛІНЮСКІ.**

ШЧЫЛІНА У ДЫМАХОДЗЕ

стала прычайна пажару ў вёсцы Перадзвіка Мазырскага раёна. Калі прыехалі выратавальнікі, 75-гадовы гаспадар-пенсіянер быў на двары. Ён пакінуў дом з бярвення пасля таго, як пачуў сігнал пажарнага апапашчальніка. У выніку пажарнага выратавання ў выніку пажарнага апапашчальніка. У выніку пажарнага выратавання ў выніку пажарнага апапашчальніка. У выніку пажарнага выратавання ў выніку пажарнага апапашчальніка.

Рэнан БРЭСАН:

«Лігу Еўропы паказваюць па тэлебачанні ў Бразіліі, і шмат людзей просяць у бацькоў майку БАТЭ»

Алена АУЧЫНІКОВА

Бразільскі легіён БАТЭ Рэнан Брэсан стаў сёлетым лепшым бамбардзірам чэмпіянату. Як вядома, у Беларусь ён прыехаў чатыры гады таму і тры з іх правёў у «Гомелі». Гэта быў яго першы замежны клуб. Ужо там яго прарочылі вялікую будучыню, і любіць беларускі клуб быў не супраць атрымаць гэты таталіт. У складзе БАТЭ бразільскі легіён сёлета ўпершыню ўзяў Кубак і Суперкубак Беларусі, выйграў чэмпіянат і выйшаў у плэй-оф Лігі Еўропы. Футбаліст расказаў, як ён адаптаваўся ў нашым клімаце, як вывучыў рускую мову, чаму БАТЭ прайграў киеўскаму «Дынама» і чаго бразільскага яму не хапае ў Беларусі.

Рэнан, як вам беларуская зіма?

— Я ў Беларусі чацвёрты год, і за гэты час прывыкнуўся. А спачатку, вядома, было складана. Тым больш што я прыехаў не з Англіі ці з Італіі. Я прыехаў з Бразіліі, дзе заўсёды цёпла. У нас дзесяць месяцаў спаката, і два — крыху халаднавата — плюс 15. Хоць напалівак ад майго роднага горада тэмпература апускаецца да нуля, але гэта ў гарах. Але я задаволены, што трапіў у Беларусь. Я стараўся і хацеў гуляць у «Гомелі». Першыя два месяцы страшна замярзаў. Я ехаў толькі на прагляд, у мяне не было з сабой цёплага адзення. Пару разоў на трэнероўках я замярзаў і думаў, што памру ці захварэю на пнеўманію. Трэнер падшоў, паглядзеў на мяне і пайшоў шукаць у футбалістаў цёплыя рэчы. А доктар стаў расціраць мяне сагрэвальнымі мазямі.

Што вы ведалі пра Беларусь, калі ехалі сюды?

— Толькі тое, што ёсць футбаліст Саша Глеб, які гуляў тады ў «Арсенале». На прагляд першапачаткова я ехаў ва Украіну, і пра гэту краіну і іх футбол я ведаў крыху больш. Але там застацца не атрымалася, і я трапіў у «Гомель».

Сёлетра да вас прыехала жонка...

— Так, і гэта першы снег, які яна убачыла. Прышлося купіць ёй шмат адзення — куртку, боты. Але ўсё роўна яна замярзае. І на нашым матчы супраць киеўскага «Дынама» яна ледзь вытрывала.

Яна прыйшла на стадыён, калі было мінус 14. Не кожная беларуская дзівічына на гэта адважыцца...

— Мар'яна вельмі любіць футбол. І не толькі таму, што я ў яго гуляю. Яна нават раней сама гуляла на аматарскім узроўні. Яна разбіраецца: па па гульнёй ведае, правільна больш-менш разумее. Хварэе за мяне заўсёды. Я кажаў, што для яе здароўя небяспечна ісці на стадыён, бо яна яшчэ не паспела прывыкнуць да зімы. Але яна ўсё роўна апрагнула на сябе ўсю шафу і прыехала.

У Бразіліі жанчыны цікавяцца футбалам?

— Напэўна, больш, чым у Беларусі.

У вас на радзіме спраўды ўсе хлопчыкі марца стаць футбалістамі?

— Дзеці з яшчэ гадоў на вуліцах, на пляжах гуляюць. Калі ёсць месца, дзе можна паставіць вароты, там абавязкова будуць гуляць у футбол. У нас амаль усе хочучы быць футбалістамі. Мой брат не любіць футбола, але ён адзін з мільёна. І бацькі хочучы, каб іх сын быў футбалістам. Калі мой тата убачыў, што ў мяне ёсць здольнасці, ён стаў прымушаць мяне трэніравацца, аддаў мяне ў школу, пачаў трэнерка, каб я займаўся. А матуля спачатку хацела, каб я вучыўся, як мой брат.

У вас была вялікая сям'я?

— У мяне два браты — старэйшы і малодшы. Старэйшы працуе, малодшы вучыцца ва ўніверсітэце. Мама заўсёды хацела дзівічыну, а нарадзіліся мы. Цяпер яна вельмі шчаслівая, што ў сям'і старэйшага брата нарадзілася дачка.

Вы з жонкай не збіраецеся падарыць маці ўнучку?

— У нас з Мар'янай ёсць такія планы. Траўда, мы ажаніліся наядна, таму, мяркую, толькі праз год ці два яны ажыццявяцца.

Чым займаецца жонка? Ёй не сумна ў чужой краіне?

— Яна ў чымсьці падобная на мяне. Я таксама прыехаў у чужую краіну, нікога тут не ведаў, і мне было адзінока. Але я вельмі хацеў гуляць у футбол і расці як гулец. Ёй таксама дрэнна, але яна разумее, што гэта мая прафесія, і куды б я ні паехаў, яна будзе побач. Яна кантактуе па інтэрнеце з сябрамі, з бацькамі. Два месяцы таму да бразільца з мінскага «Дынама» прывязджалі дзвючына, матуля. Яны разам гулялі, хадзілі на крамах, але ў «Дынама» ўжо скончыўся сезон, і нашы суайчыннікі паехалі дадому.

Як да вас ставіліся футбалісты ў «Гомелі»? Не крыўдзілі?

— Не вельмі добра ставіліся, бо яны думалі, што я прыехаў займацца іх месца. Але я прыехаў, каб гуляць у футбол і дапамагаць камандзе — «Гомелю» ці БАТЭ. Люблю клубу, у якім я буду гуляць, я буду дапамагаць. А многія лічылі, што я прыехаў толькі грошы зарабляць. Зараз ніхто так пра мяне не думае. А спачатку было складана, тым больш што я не ведаў рускай мовы.

Як вы вывучылі рускую мову?

— Сам не ведаю, як вывучыў. У мяне ніколі не было ні рэпетытара, ні перакладчыка. Быў адзін чалавек, які мне спачатку шмат дапамагав, сербскі футбаліст. Руская і сербская мовы ў чымсьці падобныя. Яшчэ ён ведаў англійскую мову, я таксама, так мы і пачыналі. Але праз нейкі час ён паехаў дадому. Я вельмі хацеў вывучыць рускую мову. Пісаў і сшытку ўсё, што чуў на трэнероўках, і па вечарах гадзіны дзве вучыў. А што заставалася рабіць увечары? Горада я не ведаў. Куды ісці? Дагэтуль вучу, у мяне ёсць слоўнік дома, папаўняю свой лексічны запас.

Жонка ведае рускія словы?

— Усяго некалькі: «прывітанне», «да пабачэння» і моцныя слоўцы.

А мат ёй навошта?

— Ды яна сама ў мяне неяк спытала, я кажаў, яна і запамінала. Мае першыя словы, якія я вывучыў, у «Гомелі», былі: «Прывітанне, як справы?» Астатняе... З дзесяці слоў болей былі нецэнзурнымі. Хлопцы з «Гомеля» жартавалі з мяне: прыехаў з іншай краіны — давай, вучы.

Як да вас ставіцца ў БАТЭ?

— У нас добрая атмасфера ў камандзе. Калі ў пачатку сезона, у студзені я прыйшоў у клуб, ніхто мяне не ведаў, і ні з кім не размаўляў. А трэнеры бачылі гэта і казалі футбалістам, каб мяне ўзялі ў каманду, каб мне было камфортна. І я ўдзячны трэнерам і хлопцам, што мяне не дапамагалі.

Як БАТЭ перажывае паражэнне ад кіеўскага «Дынама»?

— Трэба забяць і жыць далей. Гэта толькі адна гульня. Шкада было б, калі б мы прайгралі і вышлі з групы. Але задача ў нас ужо была вырашана. Непрыемна, што пасля матчу гульцы киеўскага «Дынама» пачалі казаць, што мы «дваровая каманда». Гэта непавяга да суперніка. У нас 10 ачкоў, і ў іх 10 ачкоў. Мы іздём далей, які і яны. Паглядзім, што будзе далей. Калі б гэта выхад у плэй-оф нам трэба было выйграць, гэта было б самым ініцыяльным гульням. Уся Еўропа ўжо ведае БАТЭ. Навошта казаць, што мы «не каманда»?

Наколькі надвор'е паўплывала на гульню?

— Для мяне гэта вельмі важны фактар. Мне не трэба было гуляць гэты матч. Але надвор'е было дрэннае не толькі для нас, для «Дынама» таксама. Не ведаю, яны, напэўна, прывыкліся лепш, чым мы, да марозу, да полая. Яны агулялі ў гэтым матчы добра, а мы — не. Мы гуляем праз нас, і гэта складана на такім полі, у нас нічога не атрымлівалася. Кіеўскае «Дынама» не мацней за нас, але яны былі мацней у той момант.

Пасля таго, як БАТЭ адзначыла чэмпіянства, было тры прайгрышы запар. Няжудо запас трывалася каманды скончыцца?

— Цяжка на гэта штосці адказаць. Напэўна, дзесяці ўнутры ў кожнага пасяліся спакой:

Рэнан Брэсан з бацькамі...

задачы на сезон выканання. Мы кажам, што ёсць матывацыя, але, напэўна, яна недастатковая. Такое здарэцца з усімі камандамі, якія ўсё выйгралі. Распаліліся, і футбол карае.

Ваши бацькі не прывязджалі ў Беларусь?

— У таты пакуль шмат працы. У яго свой невялікі мэблевы завод. Ён займаецца гэтай справай ужо 20 гадоў. Але ў наступным годзе ён возьме адпачынак і месяц зможа правесці тут. Матуля — яна хатняя гаспадыня — я, назаўра, пакіну месца на тры. Хачу зрабіць іх такі падарунак. Яны ніколі не бывалі ў іншых краінах, ніколі не ляталі на самалётах.

Што пакажаце ім у Беларусі, у Мінску?

— Тата, напрыклад, цікавіцца гісторыяй, вайной. Музей, звязаны з Другой сусветнай вайной, абавязкова яму пакажу. А маме ўсё будзе цікава.

Якія сувеніры вы прывозіце ў Бразілію з Беларусі?

— Матроскі. У мамы іх ужо чатыры, сёлета не буду набываць. Дэкарэтыўныя талеркі, якія на сцяну вешаюцца, майкі БАТЭ звычайна прывожу. Сёлета мае сябры зноў прасілі майкі. У Бразіліі паказваюць па тэлебачанні Лігу Еўропы, матчы БАТЭ. Таму нават людзі, якія мяне не ведаюць асабіста, просяць у бацькоў майку. Ведаю, што зараз зноў будзе шмат незадаволеных, але дзе мне ўзяць 50 маек? Штосці даюць перад кожнай гульнёй, штосці я набываю, але ў мяне іх толькі штук 20.

Бацькі ганарыцца вашымі поспехамі?

— У гэтым сезоне было штосці неверагоднае. Яны ўпершыню глядзелі мяне па тэлевізары ў Лізе Еўропы. Да таго, як прыехаў у Беларусь, я гуляў усюго толькі за мясцоваю каманду, у чэмпіянце штата. Я таксама задаволены, бо яны шчаслівыя.

Чого бразільскага вам не хапае ў Беларусі? Што прывозіце з радзімы?

— Пляж, на жаль, я не магу прывезці. Прывожу каву, шлэпанцы з бразільскім сцягам, фасоллю. Ваша фасолля таксама смачная, але яна іншая, чым у Бразіліі. Хлопцы з каманды часам штосці просяць: тыя ж шлэпанцы. Масажыст з «Гомеля» просіць кавы, адзін з трэнеру калекцыяне дэкарэтыўны талеркі, папрасіць прывезці.

Магчыма, вам падабаюцца нейкія беларускія стравы?

— Не магу ўгадаць назвы... драпікі! Мы часта іх кашуем у кавярнях. Мар'яна пакуль не навучылася іх гатаваць, дома ў нас толькі бразільскія стравы.

Магчыма, вы самі штосці гатуеце?

— Не, я толькі рэчна маю пасмажыць.

Беларускія напоі, гарэлку, напрыклад, пакаштавалі?

— Так, але гарэлка — знадта моцны напой, мне не падабаецца. На банкетце, напрыклад, калі мы з БАТЭ адзначалі выйгрыш Кубка, была гарэлка, але я яе не піў. Я лепш ужо крыху віна ці піва. Але беларуская ці руская гарэлка нічымся лепшай у свеце, сябры з Бразіліі прасілі прывезці.

Як вы ставіцеся да ідэі прыняць беларускае грамадзянства і выступаць за нашу зборную?

— Нармальна. Гэта значыць, што чатыры гады тут я добра працаваў. У Бразіліі складана трапіць у зборную, бо нашы футбалісты гуляюць у «Манчэстэры» і «Арсенале». Шанцаў мала. А ў Беларусі футбол зараз развіваецца, і гэта БАТЭ быў паспяхоў у гэтым сезоне, але і моладзевая, і нацыянальная зборная. Шмат кажуць, што я ўжо беларус, і мне вельмі прыемна.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА С УСЛОВИЯМИ по продаже неиспользуемых объектов, находящихся в республиканской собственности, с установлением начальной цены продажи, равной одной базовой величине

Аукцион состоится **11 января 2011 г. в 11.00** по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 106.

Организатор аукциона: фонд «Могилевоблимушество», 8(0222)311185, 223375, 229202.

Продавцы неиспользуемого имущества: по лоту № 1 – РУП «Минск Кристалл», тел. 8(017)2270825, по лоту № 2 – РУП «Белпочта», тел. 8(017)2260173, 2261170, 8(0222)253549.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в республиканской собственности, с установлением начальной цены продажи, равной одной базовой величине, утвержденным постановлением

Совета Министров Республики Беларусь от 11 марта 2010 г. № 342 «О некоторых мерах по реализации Указа Президента Республики Беларусь от 11 декабря 2009 г. № 622».

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни в фонде «Могилевоблимушество» с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 104, начиная со дня публикации извещения. Последний день подачи заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами **7 января 2011 г. с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 15.00**. Заключительная регистрация участников аукциона в фонде «Могилевоблимушество» **11 января 2011 г. с 10.00 до 10.50**.

№ лота	Наименование и краткая характеристика	Место нахождения	Информация о земельном участке			Сумма задатка, тыс. руб.
			Начальная цена, базовых величин*	Площадь, га	Срок аренды, лет	
1	Мазутное отделение одноэтажного кирпичного 52 кв.м, насосная мазутного отделения одноэтажного кирпичная 43 кв.м с двумя емкостями попудовальными металлическими 50 куб.м каждая.	Могилевская обл., Осиповичский р-н, д. Дараганово, ул. Привокзальная	4	0,1390	30	35,0
2	Изолированное помещение отделения связи 127,2 кв.м в двухэтажном кирпичном здании.	Могилевская обл., Дрибинский р-н, Черневский с/с, д. Белая	1	-	-	35,0

* Начальная цена продажи входящего в состав лота неиспользуемого имущества определяется исходя из размера базовой величины, установленного законодательством на дату проведения аукциона.

Земельный участок, право заключения договора аренды которого входит в состав лота № 1, имеет ограничения в использовании в связи с расположением его в водоохранной зоне реки Птичь вне прибрежной полосы. С перечнем ограничений можно ознакомиться у организатора аукциона.

Задаток перечисляется до момента подачи заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к нему документами на расчетный счет фонда «Могилевоблимушество» № 3642900001315 в филиале № 700 – Могилевское областное управление ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700052050.

К участию в аукционе допускаются негосударственные юридические лица, индивидуальные предприниматели, вносящие задаток в установленном порядке на указанный в извещении расчетный счет, подавшие организатору аукциона в определенный в извещении срок заявление с приложением (предъявлением) необходимых документов, заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона и получившие билеты участников аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в фонд «Могилевоблимушество» подается заявление на участие в аукционе с приложением следующих документов:

- заверенная банком копия платежного поручения о перечислении суммы задатка на расчетный счет;
- копия государственного юридического лица или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования и подлинник этого документа для проверки его соответствия копии; копии учредительных документов юридического лица без нотариального засвидетельствования;
- иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть оформлена не ранее чем за шесть месяцев до даты подачи заявления) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.
- При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия.
- Представителем заявителя (кроме случая, когда юридическое лицо представляет его руководитель) предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, при необходимости (для представителя иностранного юридического лица) легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

Срок заключения договора купли-продажи неиспользуемого имущества и договора аренды земельного участка – не позднее 2 рабочих дней со дня возмещения внесенных задатков.

Оплата за неиспользуемое имущество осуществляется денежными средствами по безналичному расчету без предоставления расщочки в течение 30 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи имущества.

негосударственным юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования и подлинник этого документа для проверки его соответствия копии; копии учредительных документов юридического лица без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть оформлена не ранее чем за шесть месяцев до даты подачи заявления) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия.

Представителем заявителя (кроме случая, когда юридическое лицо представляет его руководитель) предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, при необходимости (для представителя иностранного юридического лица) легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

Срок заключения договора купли-продажи неиспользуемого имущества и договора аренды земельного участка – не позднее 2 рабочих дней со дня возмещения внесенных задатков.

Оплата за неиспользуемое имущество осуществляется денежными средствами по безналичному расчету без предоставления расщочки в течение 30 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи имущества.

ГОМЕЛЬСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 11 января 2011 г. проводит открытый аукцион по продаже жилых участков в г. Гомеле под индивидуальное жилищное строительство

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь (га)	Характеристика инженерных коммуникаций строений и сооружений, инженерно-геологических условий	Начальная цена, бел. рублей	Сумма задатка, бел. рублей	Затраты на подготовку документов, бел. рублей	Условия продажи объекта, целевое назначение	Порядок предварительного ознакомления с земельными участками
1	пер. 2-й Луговой, вблизи дома № 72 Б (участок № 1)	340100000008002130	0,1220	Ограничения в использовании: водоохранная зона р. Сож, вне прибрежной полосы – 0,122 га	32 969 207	3 296 920	616 714		Ознакомиться с документацией можно по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, управление коммунальной собственности
2	пер. 2-й Луговой, вблизи дома № 72 Б (участок № 2)	340100000008002131	0,1378	Ограничения в использовании: водоохранная зона р. Сож, вне прибрежной полосы – 0,1378 га	37 238 989	3 723 890	599 527	В собственности, для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	Ознакомиться с документацией можно по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, управление коммунальной собственности
3	пер. 2-й Луговой, вблизи дома № 72 Б (участок № 3)	340100000008002132	0,1417	Ограничения в использовании: водоохранная зона р. Сож, вне прибрежной полосы – 0,1417 га	38 292 923	3 829 290	616 714		Ознакомиться с документацией можно по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, управление коммунальной собственности
4	пер. 2-й Луговой, вблизи дома № 72 Б (участок № 4)	340100000008002133	0,1409	Ограничения в использовании: водоохранная зона р. Сож, вне прибрежной полосы – 0,1409 га	38 076 731	3 807 670	609 972		Ознакомиться с документацией можно по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, управление коммунальной собственности

1. Организатор аукционных торгов – управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома.

2. Объекты выставляются на аукционные торги в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами по каждому объекту в натуре.

3. Аукцион состоится **11 января 2011 г. в 15.00** в Гомельском горисполкоме по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, при наличии не менее двух участников на каждый лот.

4. К участию допускаются физические лица, граждане Республики Беларусь, подавшие в комиссию следующие документы: заявление по установленной форме; заверенные банком копии платежных документов, подтверждающие внесение задатка в размере, указанном в извещении, на р/с 3642402000239 в филиале 300 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомель, ул. Фрунзе, 6а, МФО 151501661; УНП 400251518, управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома.

Кроме того, представляются: гражданином – копия документа, содержащего идентификационные сведения гражданина, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность. При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт, представителю граждан – документ, удостоверяющий личность.

5. Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации, победитель обязан возместить организатору торгов затраты на подготовку и проведение аукциона. Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации, осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня принятия

Гомельским горисполкомом решения о предоставлении победителю земельного участка.

6. Документы для участия в торгах принимаются по рабочим дням с 9.00 до 17.00 по **04 января 2011 г.** включительно по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома (каб. № 4). Заключительная регистрация участников аукциона с 14.00 до 14.40 в день аукциона по указанному выше адресу.

Внимание! Участником аукциона по продаже земельных участков в частную собственность, который состоится 28 декабря 2010 г., дополнительное условие продажи земельного участка по адресу: ул. 1-я Заводская, 48 – снос за счет собственных средств строений, расположенных на данном участке и признанных аварийно-опасными, утилизация отходов.

КОНТАКТНЫЕ ТЕЛЕФОНЫ: 77 69 35; 77 67 27; факс: 77 67 27.

Информация размещена на сайте: www.gorod.qomel.by

Хакер! КВЛ ЗНАЙСЦІ, ЗГУБИЦЬ І ЗНОЎ ЗНАЙСЦІ

Чарапецкім заўзятарам і усім тэлеглядцам, якія назіралі за паядынкам «Паўноч-сталі» і мінскага «Дынама», можна смела паазідрэціць. Нягледзячы на розныя уражанні ад самаго матча, пасля яго заканчэння кожны мог пагадзіцца — відовішча было вартым.

Гульня пачалася з вострых атак у выкананні абедзвюх каманд. Больш пашанцавала беларусам. На 9-й хвілін «Дынама» адкрыла лік — Сяргей Барламаў удала падставіў кляшчу пад кідок партнёра, тым самым набраўшы ачы ў чацвёртым матчы запар. Гаспадары таксама маглі забіць, дакладней, нават павінны былі забіваць, але выйшлі за ўсе пахвалы дзейнічак Эш, які не раз ратаваў сваю каманду.

Другі перыяд наогул можна назваць казачым для дынамаўцаў і прывалым для галкіпера «Паўноч-сталі» Васіля Кошчакіна. На чацвёртай хвіліне дваццаціхвілінкі шайба, пасля кідка Дзмітрыя Мялешкі, знайшла дарогу ў непракрыты бліжэйшы куток вароту гаспадару. Яшчэ праз 5 хвілін, калі «зубры» гулялі ў меншасці з-за выдалення Дзмітрыя Коробава, у той жа бліжэйшы кут закінуў Аляксандр Кулакоў. Прабегчы яшчэ тры кругі, секундамер электроннага табло прыпыніўся зноў, ужо пры гульні ў большасці, Давід Петрашэк кідок ад сінняй лініі зрабіў лік 4:0 на карысць «Дынама». Напэўна, не трэба казаць, у які куток заляцела шайба? Нельга сказаць, што «бела-блакітны» ў гэтыя хвіліны матча былі нашатай мацней за сваіх супернікаў, але ў вароты Кошчакіна залітала ўсё. А цяпер у чарапаўчан заліцела толькі аднойчы. Сваю лыхку дзёгцю для Эша падарыўшы Рыбакоў.

Перад трэцім перыядам нічога не прадралка бяды. Лік 4:1, і гэта было добра, а мы — не. Мы гуляем праз нас, і гэта складана на такім полі, у нас нічога не атрымлівалася. Кіеўскае «Дынама» не мацней за нас, але яны былі мацней у той момант.

Пасля таго, як БАТЭ адзначыла чэмпіянства, было тры прайгрышы запар. Няжудо запас трывалася каманды скончыцца?

— Цяжка на гэта штосці адказаць. Напэўна, дзесяці ўнутры ў кожнага пасяліся спакой:

хвілін гаспадары скарачаюць адставанне да адной шайбы. Пасля зноў адно выдаленне за другім — і за 2 хвілін да фінальнай сірэны «Паўноч-сталі» змагла зраўняць лік: 4:4! «Дынама» чакаў чарговыя авертайм, які, наадвяд, выйшаў зусім кароткім. Плат, Падграцкі і Фернхольм паміж сабой у чужой зоне, і лепшы бамбардёр «зубраў» у мінулым сезоне кідок з сярэдняй дыстанцыі прынес перамогу беларусам, перарываўшы сумную серыю з дзесяці матчу бэз закінутай шайбы.

Два балы ў такім матчы —

